

**M. F. Bestebens Vlissinghen Geus, of Vlissingens
verwerpinghe van 't Spaensche juck, en begevinghe onder de
bescherminge vande Prins van Orangie : geschiet den 8. April
(zijnde Peaschdagh) 1572**

<https://hdl.handle.net/1874/35659>

BM

VI, B, 72

De tyd en heeft noyt wegghenomen

So blinckt hun deugt voor iedereen.

Den naam en 't overschot der vromen

Want nadat zy zijn overleên

4
M. F. Bestebens

Vlissinghen Geus,

Of

Vlissingens verwerpinghe van 't
Spaensche Iuck, en begevinghe onder de be-
scherminge vande Prius van Orangie.

Geschied den 8. April (zijnde Paeschdagh) 1572.

AMSTERDAM,

Gedruckt by Iohannes Iaquet.

Door Pieter Janſz Fortuyn, Boeckverkooper op den Nieuwen Dijk
inde Fortuyn / by den Dam. Anno 1646.

Toe-eygening' aen den Rymlievige Jonghman

B. K. R. O. E. S.

Waerde Vrunde,

G Een ding kan volkomen volmaectt zijn, dan de volmaecttheyt selve, noch de wercken der aldervermaerste en kunnē sonder bestrydinge niet bestaen, hoe veel te weyniger yets, dat van eē onaesienelijcke te voorschijn komt, ghelijck dit **VLISSINGEN GEUS.** Niet gerijmt door een'er die de hooge Scholen doorsnuffelt, of de hooffse gewoontē geleert heeft, maer die het meestēdeel sijns (doch geringe) rijts, op het lant en onder de huysluydē heeft toegebracht en versleten. Daerom en is dese eersteling niet verwachtende, dan veelvoudighe aenvallē van sodanige personen, die meerder weetē dan mijn eenvuldige rymert. Niet te min laet ic het op u. l. versoeck, door den druck gemeen werden, denckende dat de vors also wel vry staet te kickerē, als de nachtegael verlof heeft om sijn soete deuntjens uyt te brengen. Dewijle het een vaste regel is, dat gheen dingh volmaectt, noch onberispt mach doorgaen. Laet dese toe-eygening' u behaeghlijck zijn, door diense gedaen wort tot een kenteken van vruntschap, van

U. E. Dienstwillige Vrunt

Nieuwendam, den 28 Julij, 1646.

M. F. Besteben.

A 2

O D E.

O D E
Op Vlissingen Geus.

HEerscher over lie'n en landen
Moeten niet te heftigh branden
Tegen d'onderdaens gemoet,
Maer met soetheyt reden stuwen,
En wel toesten op wat voet
Sy de rechten sullen nuwen.

Had den Spaenjaert soo begonnen,
Hy had licht de kans gewonnen,
Dan door dien hy met geweld
Onse vrye staet wild' sloopen,
Quam Oranje in het velt,
En gaf't vrye hart een open.

Vlissingen na 't Briels verwinnen,
Haeld' Oranje vaendel binnen
Stiet den Spanjaert voor de kop,
Ioegh Anthoni uyt sijn Vesten,
En hingh Paciêco op,
Dit vertoont; *Beraemt ten besten.*

B. Kroes.

't Kruijs verheerlijckt.

SONNET.

Doen Karel, Flip' erweeld' tot Heer der Nederlanden,
Doen hefte hy 't begin, van diens verdriet en leet,
En Spanje kreegh de toom van hen gebiet in d' handen
Waer door de blye rock der vryigheyt versleet.

Een Pausselijck gedroght, gevoet door Gods vyanden,
Quam wyt het Roomsche Hof, en in de zielen beet,
Toledos voester kint quam oock met sulcke banden,
Wiens styve strengen door de ziel en 't lichaem eet.

Maer Welhem van Nassau, de Prince van Orangie,
Die steld' hem voor Gods eer, kloeckmoedigh tegens Spanje,
Lumi verwon den Briel, dit bracht het spel in wer.

De Vlisingers wrackten 't Speck, en banden Roomens heyligh,
De Duytsche Helt die maect de oude vryheyt veyligh,
En blinckt in 't Nederlant, (gelyck de Son) van ver.

Beraemt ten besten,

Aen de Berisfers.

Hy die u daghwerck maeckt, om anders doet te laken,

Meer uyt een bitse nijt, dan uyt een snedigheyt,
Komt hier, beschimt dit boeck, en spouwt vry uyt u kaken,

Al't gene in u hert en vals gewrichte leyt,
De maker is gehart, met dulden, om te dulden,
Al wat het klap-school loft, al waer het noch so straf,
't Was beter dat een Boer de narre-rey vervulde,
Dan dat men een van u, die sotte serel gaf.
't Was overlangh een wijs, dat groote kleene druckte,
Waerom soud' nu de tijt sijn aert verwennen? neen,
Laet voortgaen, al wat dat voor desen wel geluckte,
En wilt d'onnooselheyt tot inde gront vertreen,
Maer wacht, als 't rijfje dickt, dan kan't de winden keeren,
En wil niet buygen na de sin der hovenier.
d'Onnooselheyt, geterght door 't trouweloos ont-eeren,
Val 't op sijn smaders aen, als een verstoorde Stier.
En grimt gelijk een Leeuw', om hem aen hen te wreken,
Daerom veracht dit boeck, als van een Boer gemaect.
Maer zijt vry op u hoed', wanneer de EYNDEN QUEKEN.
Dan wort gemeenelijck een uyt den hoop geraect.

M. F. Besteben.

En Hertog van Alba/inde Nederlande tyzannise-
rende en onmenschelijck regeerende/dede alle vlijt/om
soo wel de Edele/als ghemeene personen te dooden/
of uyt het lant te verbannen/wen hy pets in hen be-
speurde dat hem tegens ging. Daerom veele hen als ballingen
in Engelandt onthielden/ hadde de Tyran hen daer ghelaten/
misschien en hadde sy hem niet hinderlijck gheworden. Maer
doen de Koningin Elisabeth/op Albas begeerte/hen oock uyt
Engelandt banden/doen spitste sy hen sinnen om de vyant een
voordeel af te sien/gelijck sy oock deden den eersten April 1572
met het veroveren vanden Ziel. Dit ontfelde den bloethont
veel meer/als de saecke inder daet impoorteerde. Hy versterck-
te de Steden met meerder tal van Spanjaerden/en stelde over
al nauwer toelicht. In welck ghedoen Pacico met ses vaen-
delen binnen Vlissingen socht te komen/waer toe de Burgers
niets te wel gesint en waren. Eyndelijck de ghemeente raecht
op hollen/verdypen hen Souberneur/ sluyten de Poort/ ne-
men Pacico gevanghen. Senden om hulpe na den Ziel/van
waer hen onderstant komt/en nae hen versterckinghe/veroor-
deelen sy Pacico/en hangen hem op/niet teghenstaende het de
Nebe van Duc de Alba was.

't Tooneel beelt af de Stadt Vlissingen.

P E R.

PERSONAGIEN.

Vliffingers.

Koenraet.	}	<i>Burghermeefters.</i>
Eelhart.		
Reynhert.		
Heereman.		
Iohan van Kuyck, Heer van Herpft.		
Talbout, Capiteyn vande Lumifche Soldaten.		
Ian Alleman	}	<i>gemeene Burgers</i>
Vredenrijck		
Vryhert		
Tijngfieck		
Stout		
Gijfbert		
Geerhert.	}	<i>Twee onnofele.</i>
Rey van Burgers		
Fobert	}	<i>Twee onnofele.</i>
Iorden		
Theodoor een Paep.		
Magdalena een Bagijn.		
De Torenwachter.		
Ielis de ghevanghenhuys bewaerder.		
De Beul.		
Stomme.		
Gewapende Burgers.		
Bootgefellen.		

Spangiaerden.

Anthoni vā Bourgonie, Gouverneur.		
Laurenfo	}	<i>fijn Raden.</i>
Diégo		
De Fourier.		
Andreâ	}	<i>Soldaten.</i>
Philippo		
Paciêco Duc de Albas Neve.		
Pedro	}	<i>Capiteynen.</i>
Redrigo		
Gewapende Krijgsknechten.		

't Eerste Bedrijsf.

Koenraet, Eel-hert, Reynbert, Heereman.

Koenraet.

R

Dalaris/hoe vermaart/voor een verwoet Cyran/
Sag' meer d' onnaoselheyt der Aegreigenten an/
Dan Philip/noch by genazant de goede/ schijnt te
letten

Op 's menschen menschelijckheyt/ of Goddelijc-
lijcke wetten.

Hy schat ons niet alleē/meer als mē velen mach/
Maer moort en vrant/ghelijck Attali/die niet sagh

Noch op verbont/noch trouw/ noch wiste van een Godheyt/
Eelbert.

Philips heeft geen ander wit/ dan dat het hooghste lot leyt

In heerschen en ghebien/ want soo hy vast betrouwt

Op een'ge Godt heyt/ die hier na oordeelen soud'

En die wel had' geleest/ het vvolghck rijck doen erven/
Maer de voosdaders doen/althoos en pijnlijck steruen.

Hy ging een and're weg. Reynh. Ghy dwaelt in dat ghy segt/
Philips van geen God en weet/hy kan God/ doch niet recht/
Het Jesuytsche rot/ ontdeekt hem God verkeerdelijck.

Hecrema. Hoe? Reynh. Dat de spaense kroon opt was/en is so weerdelijck

In Godes oogen/dat Godt toestaet/ wie die draeght/
Dy staet te doen/ al wat sijn sinlijckheyt behaeght.

De Landen die van hem afvallen/ mach hy stellen

Soo als 't sijn staet goet dunckt/ vermits het sijn rebellen/
En smetters van sijn kroon/ waer voor hy ons althans

Is houdende/ daerom sie ick voor ons geen kans

Te murwen sijn gemaet/ maer maeten soo lang sijn/
Koenraet.

Tot dat een and're hant ons van hem komt bevypen/
't Veroveren van den Bziel/ en is daerom begaen

Met Zeelant: dies hy heeft aen Roda last gesonden/
Ous te verstercken niet meer nimmer satte honden

Dan 't Nederlantse bloet/wat raet? Eelh. Een goet gedult/
En troost op Gods almacht. Koenr. En ebenwel verbult

De maet van ons verdriet/ ja sal haest overstorten.

Reynherr. Den Hemel is wel hoogh/dan God daelt langs geen spozten

Met menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/
B Dan

Den menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/

Den menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/

Den menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/

Den menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/

Den menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/

Den menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/

Den menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/

Den menschelijcke treen/ wanneer hy helpen wil/
Maer stort soo schielijck neer/ gelijk een koude gril/
Oft daodelijcke slaewt/ den mensch komt overvallen/
Den hy qua tpding hoorz. vertrouwt dat onse wallen/

Dooz hem onthepnighit zijn/ met Eng'len/ tot beschut/
 Dan dat wy niet geheel en werden uptgeput/
 't Gewelt is wel op hand'/ doch noch niet inghenomen/
 Waer kan noch onderwijl veranderinge komen.
 Want veeltijt&/ als 't gewelt alleenigh meester schijnt/
 Het in een oogeblick/ gelijck de roock verdwijnt/
 Laet ons de saeck aen Godt bevelen. En op heden
 Vernieuwen het geheugh/ hoe Christus heeft geleidet
 Dooz onse boase da'en/en op den derden dagh
 Dan sijn verdruckingh rees/en bziefeld' het gesagh
 Dan Moses strenge Wet: komt gaen wy na de kercken/
 En offren Godt ons herten/hy sal 't voozt wel wercken.

Binnen.

Anthoni, Laurenso, Diégo.

Anthoni. Met bzieben van mijn Heer/ Duc d'Alba/ ick verstaen/
 Hoe hy om Bziels verlies/ met Zeelant is begaen/
 Als wetende de aert/ en lichtheyt der rebellen/
 Hoe vaerdigh dat sy na gebiets verand'ringh hellen/
 Waerom hy herwaerts sent/ een meerder macht van volck/
 Om dooz ghewelt het vuur te smoen inde kolck/
 Cer het aen't glinst ren raacht: Dan ick sie wepnigh boozdeel
 Waer upt boozt ons t'ontstaen/ want het gemeene boozdeel
 Geboelt nu redelijck van ons regeeringh: maer
 Wen sy vernemen dat wy dooz wantrouw op haer
 Genegentheyt tot ons/ hen Guarnisoen verwaren/
 Doo sullen sy noch list/ noch eenigh middel sparen/
 Die dienstigh zijn om hen te slaken van ons toom/
 En echter moet ick doen 't gebieden van mijn Com.
 Wat raet? om in dees saeck de middelmaet te houwe?

Laurenso. Men moet het Zeeusche volck niet al te veel vertroutwe/
 Sy bleyen met de tongh/ met heunigh op het punt/
 Maar 't hert heeft het geheel op ons verderf gemunt/
 Ozanje is de leus: hen rechte Heer sy vloecken/
 Alhoewel sy booz'traogh diens eer en gloyp soecken.
 Waerom vergraot ons macht/hoe seer het hen mishaeght/
 Het past niet dat het Hoofst de minder leden vzaeght
 Wat hen behaaghslijck is. Anthon. De tyden zijn verscheyde/
 Een Herder moet sijn hee/ nu sacht/dan harder leyden/
 Een Dozst die in't ghebieen een vaste setel heeft/
 Of een/die inde haet sijn& onderdanen leeft/
 Vermogen niet gelijck hen wetten upt te voeren/
 De vaste Dozst gaet voozt/en niemant derf sich roeren

Tegens sijn wil en waet: de wanckelende Doxst
Doet alle dingh met scheyn/het hert lilt in sijn boxst/
Maet hy pet doen 't geen 't volck niet is al te behaaghlyck.

Diégo,

Wat doet dat anders? dan dat hy is al te traaghlyck
In 't uytten van sijn macht/want een slay opper-hoost
Hem van sijn waerdigheyt/en 't volck van 't recht beroost.

Antho.

Een slappe meesters hant die heeft de wond' verdurben/
Het vleesch is stinckend' /en het been is heel versturben:
Wat meester is soo kloeck die sulchen buylen wond
Kan hav' nen/en daer na noch maken oock ghesond.

Laurenso,
Anthonio,

Gebuyckt een bytend' goet/ en laet het buyl verteeren.
In tegendeel de wond' eerst salving soud begeeren/
Want is 'er nu noch hoop van bet'ren/ na 't ghevoel
Van strenger medecijn/ is d'hoop te niet. De stoel
Daer op ons Koningh sit/ tot heersching deser landen/
Ontfacht hem dooz de klem vander rebellen handen.

Hen poten sijn te grof/ wy sijn te teer gheleet/
Sy sijn gelijk als Mars in 't ruwe staal gesmeet:
En passen noch op list/ noch trots van 't moedigh Spanje/
Maer schuplen inde lommer van Passau en Oranje/
Van niettemin ick sal al doen wat ick vermach/
Om te houden dese Stadt in 't Konincklyck gesach.

Diégo,

En daeram niet met dwangh/maer soetheyt d' Ingeset' nen
Derwerren inde sleep der Kastliaensche ketenen. (tijt/

Dat 's tegen 't Spaens gemoet. Anth. Ick boeg mijn na de
Enna de aert van 't lant. Laur. 't Is pyhslyck ghy u blijft
Soo als 't de saeck vereyscht. Maer Heer/hoe sal men 't maken
Met 't aenkomende volck? ick vrees de Burgers raken
Dooz hen in opzoer/en ontseggen hen de Stadt.

Anthonio.

Ick ben'er meed begaen. Dieg. En weet ghy niet hoe rat
Sp hier wel mogen sijn. Anth. Ick wacht hen alle uren/
't Is vooz wint en vooz stroom. Lauren, Wilt yemant buyten
Kuren/

Om sien waer offe zyn/en doet 'er dan bevel/
Dat sy in aller yl (doch sonder trommels spel)
Hen schicken na de Stadt/het vollick gaet te kercken/
Ondetend' van ons doent' / dies zyn sy/ eer sy 't mercken
Ontmant en overheert. Anth. Die raet heur ick vooz gaet.
Gaat sent een van u knecht: ons vollick in 't gemoet.
Ick gae na 't Raethuyse/ (om hooren of de Heeren
De aenkomst is bewust) en sal strax wederkeren/
Om u meed' weet te doen van hoe de sake gaet.

Lauren, en Dieg.

Soo kunnen wy daer in u stercken met ons raet. Binnen.

Theodoor, Magdalena.

- Theodoor Wel Water/waerom quaemt ghy niet (na oude wyse)
 Besoecken 't hepligh gras? vermocht ghy niet te ryse
 Dooz luye slaep-lust/ van het saght gepluynde bedt/
 Om na te komen Gods Stadthouders strenge wet?
- Magda; Heen Pater/dat is 't niet/dat mijn deedt achterblyven.
- Theodoor Wat dan? Magd. Eē diep gepeyns/deed' myn gedachte dypben.
 Na Josephs lust-hof/ by het graf daer hy in lagh/
 Die dooz ons sonden leed/ en vooz den derden dagh
 Weer levendigh verrees. dus opghetooghen/ hoorde
 Ick een vergode stem/ wptroepen dese woorde:
 Wat soecht ghy hem in 't graf? reys op de vlercken van
 't Seloof/ na Godes thoon/ en siet daer Christus an
 Syn Vaders rechterhant. verheerlijck dooz 't verwinnen.
 Van Duyvel/Sond/ en doot/ wat dicht ghy in u sinen
 Een beeltenis van 't graf/ waer upt u heplant quam?
 Soodanige gynchel-spel maect u verlosser gram.
 Daer op bedaerd' ik/ en begon de stem 't herkaeuwen.
- Theodoor Wel hoe herkauwd ghy hem? Mag. Ik leerde wpt syn grauwē/
 Dat ons na-aping enbewaring vanh et graf/
 Deroozsaecht tegens ons de Goddelijcke straf.
- Theodoor Hoe Geest ghy? Magd. Heen/ick hoorde de goddelijcke wetten.
- Theodoor Ghy smaet/op wat de Paus(dooz Gods wil) in gang setten.
- Magdal. Ick snaad' op 't geen men doet/om inlinge van gelt/
 En niet tot Godes lof. Gods geest heeft mijn verstelt/
 Ick hadt dooz misverstant/ de quade wegh ghekozen/
 Maer dooz Gods goedigheyt/gebael ick mijn herbozen/
 Ick sal geen meer de Paus vereeren als een Godt/
 Maer als de Antechrist/die 't Goddelijck ghebodt
 Verbysseld' dooz het zyn. Theod. Wat gruwelijck voornemen?
 Wat duyvel/hond u dus bevallighlyck toe temen?
 Dat ghy u selver scheurt van Christi leden? Magd. Segh/
 Hoe heeft u Godt soo lief/dat hy u wijs de wegh
 Na 't eenwigh hepligh Thooz? en wilt het daer vooz houwe/
 Ghy in dees Stadt/niet lang de Roamsche Stoel sult bouwe/
 En eerder als ghy meent verhuysen moeten. Theod. Hoe/
 Datmen de ketters straf/ghy haest gewoelt. Magd. De roe
 Der Goddelijcke wzaeck/die sal u eer vermalen.
- Theodoor Indien ghy niet en wilt/u woorden binnen halen/
 Genaeckt u eynd/ ick ga/ bedencht u beter. Magd. Ick
 Danck Godt/ vooz dat ick ben ontwozstelt 's Duyvels strick/
 Daerom geen vzeese van de doot/sal mijn weer trecken
 Tot hen/die niet en doe/dan met Gods goetheyt gecken. Binnē.

- IanAlle.n. Wat hoor ick/wilmen ons meer speck laen op den neck?
En dnycken ons daer mee geheelyck inden dreck? (praten?)
Vrybert, Dat denck ik met, Vredentr. Wel Ian! hoe komt ghy dus te
Jan Allem, Niet uyt mijn eppen selfs, siet snedig uyt u gaten/
De Scheld op/daer van daen verwachten wy de buy,
Vrybert, Wat praetje? Ian Al. Die toe, Vredentr. Ep!je hoorze het geluy/
En je weet niet waer de kloock hangt, Ian Al. Dat sou jou wel
passen/
De bloet hont vzeest/af hier Oranje oock macht wassen/
En vzoen hem uyt het nest/als Lumi uyt den Ziel.
Vredentr, Gunt's Ian bedwinght u tongh, want indien het gebiel/
De Gouverneur kreegh weet van ulve rype reden/
Je waert een dood man, Jan Al. Doep/sijn klaeu is afgesneden/
En daerom wil hy maets/tot die meer is volgroept/
Maer eerder (hoop ick) wert hy soo kael afgesnoept/
Dat hy onmachtigh is/om ons na wil te plagen,
De Scheld mach vzy een troep van Spanjaerts herwaerts
dragen/
Hy moet toch (tegens danck) die tozssen wederom,
Vrybert, Swijght Ian/ghy praet als mal/ gaet mee ter kercken/kom
't Is Paes/wat soud' men dus ommoodigh schelden,
Jan Allem, Schelden/
Ja vloecken wil ick op de halve mooziaen/
(Die/waer hy immer quam/de billichheyt neer velde:)
En dat met reden/sacht/ ghy sult wel haest verstaen.
Wat mijn tot lippen pozd.

Andrea en Philippe wyt:

- Andrea, Ick vzees sy sullen miypten/
Philippo, Des Gouverneurs ghesagh/ hen moet wil haest sal stuypten.
IanAllem, Sie hier/hier heb' jet stael/dit zyn de praesjes/
Andrea, Wel
Wat seght ghy van ons?
IanAllem, Niet je bint een frap ghesel/
Dan waer 's de komst?
Philippo, Dan Antwerpen, Ian Al. Waer sult ghy heene?
Philippo, Niet verder dan hier/om u moet wil wat te speene,
IanAllem, Waer is je macht? Andr. Te Scheep, Ian Al. Van mach het
noch geen noot,
Cer ick hen intree doogh/vocht ick mijn liever doot/

Het speck dat breekt ons op/ wy kunnen 't niet verduwen/
Gact/gaet/Bliffes maats/ tot plagingh vande uwe/
De Zeenwen zyn te vies/ u kost is ons te schaal.

Andrea geeft Jan Alleman een slag,

Andrea, **D**at krijghe tot een proef/ en fluskens 't volle maal.
Jan Allem. **H**et selje rouwen/ 'k sweert/ ick ga en hael mijn wapen/
Op mannen/ daer 's onraet/ op wapen/wapen/wapen. Binnen.
Philippo. **D**moed' wil sal u noch suur op bzenen/siet toe/
Ons degens nu noch vars/werden dees dagh noch moe
En sat van't Zeense bloet. Andr. **W**y sullen u eens leeren
Hoe het rebellig volck den Spanjaert hoozt te eeren.

Philippo en andere binnen.

Tijnghefiek en een party Burghers en Bootsghesellen uyt.

Tijnghefiek **V**ryhert/ wat isser gaens?
Vryhert. **A**lleman is om 't gheweert.
Een Spanjaerts hant hem hoond'/ en raecte aen sijn eer/
Dat wil hy waken.

De Toorenwachter blaest.

Tijnghefiek **S**til wat wil den Wachter seggen?
Toornw. **D**aer komen booz dees Stadt een hope schepen leggen/
Het Oozloghvolck gelaen/een peder houw goe wacht.
Vryhert. **'t** Sijn spanjaerts tot ons dwang/dies mannen zyt bedacht/
Hebt ghy de vryheyt lief/soo wilt hen buyten houwe.
Tijnghefiek **O**ranje is de leus/ geen speck meer te betrouwen.
Vredent. **S**y staen na ons bederf/hoe soet sy komen aen/
Versupmt ghy nu een uur/soo ist met ons ghedaen.
Al't volck **L**oop aen/ 't geweer op zijd'/de Stucken op de wallen/
Wy willen met een moet de Spanjaerts tegen vallen/
Dive la geus/Dive la geus/Dive la geus.

De Borghers en Bootsghesellen trecken in en uyt
met groot geroep, en geluyt van Trommels,
binnen wert gheschoten,

Theo-

Theodoor, Vryhert, Vredenryck, Tjingsieck.

- Theodoor. Van waer komt dit rumoer? wat maecht het graeu so bens?
Vryhert. Om dat den Gouverneur ons meerder wil belasten
Met Spanjaert's/die ons nu noch minnermeer en pasten/
Wp lyden geen bedwangh/wp dienen sonder toom.
- Theodoor. Wat siet myn out ghesicht? of ben ick in een droom?
Vredear. Ghy droomt niet. Theod. Is het recht des koninghs wil
te kneesen?
- Vryhert. Is 't recht een boogh meer als hy velen mach te peesen?
Of is het Dozselijck te plagen de ghemeent
Met een ontmenschte hoop? Theod. Ghy hebt sijn thoon ver-
kleent.
- Tjingsieck. Waer mee? Theo. Met dat ghy hem vooz leyde uwe wetten/
Waer na dat ghy begeerd/hy sou'd' sijn heersching setten;
En om hy u af sloegh/smeet ghy het in de werre.
- Vryhert. Wylt reden vooz ons recht: en 't is althans soo verr'
Bekomen/dat wy met ons wil/hem nimmer duiden
Vooz Vader van ons staet. Theo. So ghy hem niet wilt hulden
Vooz uwe Dozst/soo naecht u upterste verders.
- Vredenr. Of 't spne/want het wierde opt des plager's erf.

Ian Alleman met sijn geweer uyt.

- Ian Allem. Waer zijn de honden nu' ick wil reben'sie halen/
En met dit blancke stael/hen maedigheyt betalen/
Heerom/wat dunckje? staen dees' kleeren mijn niet kap?
Ick wed' ick met een slagh/u dicken hals af map/
En loopje niet e wegh/soo sal 't nock licht gebeuren/
Want ghy en uws gelijck niet dan den vrede steuren.
En daerom ick u haet/voozt voozt/gaet na de Mis/
En siet of daer vooz u geen volle kellick is.

Theodoor binnen.

Dan ick denck ghy van daegh het krollen wel sult staken/
En met een in dees' Stadt/een eynd van 't missen maken.
Wel Dypbert/Vredenryck/en Tjingsieck waerom niet/
Ghelijck een peder in 't geweer? om 't Spaens gebiedt.
Te werpen vanden hals? tsa louter aen als helden/
Want wert den Spanjaert nu ons meester? t sal ons gelden.
Ja kosten lijfen gaet/daerom verhoet u scha/
Ick tred' u louter vooz/weeft kloeck en volghyt mijn na.

Ian Alleman binnen.

Met

- Vredentr. Het is een dossen haen. Vryh. En liebert van de bypheyte.
 Ja/ hy wil lustigh aen de byant/ als 't er by leyt. (kracht/
 En 't is een goet Soldaet. Vredentr. Neen niet gheen domme
 Maer met belept hy becht/ licht wert' er nu gewracht/
 Dat wy ons reddden upt de klupftering van Spanje/
 En treden in't beschut van Nassau en Orange.
 Vryhert. Dat is des burgers wit/ komt doen wy oock ons best/
 In't heeren van ons Stadt/ de geel getaande pest.
 Tijngheek. Ich ga om mijn gheweer. Vryh. En ick. Vredentr. Wel aen
 als mannen/
 Ich ga mijn huylt rond' om in stael en yser spannen. Binnen.

*Fourier, Koenraet, Eelhart, Reynhert, Heereman,
 Andrea en Philippo.*

- Fourier. Ich eysch/ upt Albaas naam/ u Doozts ontstuyting/ en
 Innemingh van sijn volck/ 't welck hy niet doet tot schen
 Dws bypheyts/ maer tot scherm van u/ vooz de rebellen/
 Gebiet dat de gemeent aclaet van hen te stellen
 Tegen des Veltheers last. of soo ghy 't niet en doet/
 Ich seght u/ soo vergiet de Spaanie dolck u bloet.
 Koenraet. Saght/ en gaet niet al te hoogh/ wy letten op geen dreygen/
 Den Spanjaert aengeerst/ en alle Cyzans eygen.
 Maer steunen op ons recht/ wat meent ghy/ dat wy zijn?
 Fourier. Passalen van u heer/ die ghy/ dooz het J. in
 Der ketteren ont-aert/ sijn heerschappyy wilt rooben.
 Eelhart. Wy eerden hem als opt/ soomen hem mocht gelooven
 In 't geen hy ons beloofd/ maer om hy niet en soeckt
 Van ons verderf/ wert hy met recht van ons gebloecht.
 Reynhert. En had' hy niet getracht ons meerder te beswaren/
 De Burgers tegens u niet opgeresen waren/
 Maer om sy sien/ ghy wilt vermeerderen hen last/
 Soo bieden sy u weer. Andr. Geen swaert/ geen byant/ geē bast/
 Nach yet wat moozden kan/ sal ledigh zijn ten dage (gen
 Wy u vermeerren. Heerem. Wat meent ghy/ dat wy wat vza-
 Da u moozdadigh hert? o neen/ wy zyn soo wel
 Als ghy goeffent/ in het Maboys kinder spel.
 Fourier. Soa zyt ghy niet gesint u Doozten te ontstuyten?
 Neen. Four. So salmen met macht u leeren/ hoe het mynpen
 De mynpen opt bequam. kelh. Wy zyn op u gehart.

Jan Alleman, Vryhert, Vredenrijck, Tijngheek, en meer
 andere Burgers uyt, roepende *Vive la gens, vive la
 Orange,*

Jan Alle. Wy komen nu booz u/ als booz die/ die ons suert
 Behooren te versoeten met al hen vermogen.
 Om te bidden/ dat ghy geensints en wert betwogen
 Booz soet of straffigheyt van dese Spaensche hont/
 (Verlustight om ons bloet te dyncken uyt de vont/
 En keby van ons bzeyn) dat ghy de Boozt ontgrendelt/
 En tijt 't Kastelsche Swijn in onse huyfen wentelt/
 En plettert byouu en kint/ u selfs/ en ons/ en al/
 Wat ons of u is waert/ wy hoopen dat de val
 Van Blissingen u misshaeght. is 't soo niet byome Heeren?

Eelhart. Wy sullen het verderf van onse halven weeren.
 Andre. Seght op ons halven laen. Ian Alle. Bloethont vint ick u hiere
 Ick wreack mijn aen u. Heerem. Sacht/niet al te veel getier/
 Vertrecht en hoet de Stadt/wy sullen u verstercken.

Burgers. Oprechte Burgers sucht sult ghy in ons bemerkent.
 Koenr. en En ghy in ons een treck/die na u bypheyft staet.
 d'ander 3.

Ian Alleman, Vryheyt, Vredenrijck, Tijngsieck, ende
 andere Burgers (met ghelijcke gheroep als op
 hen aankomste) binnen.

Fourier. In sie ick dat ghy zyt genegen tot het quaet/
 Daert boozt/maer siet wat eynd' ghy daerom sult verwerpen.

Philippo. Dees Degen moet u noch aen kaf en slenters kerven.

Andrea. Ick moet mijn handen noch schoon wassen in u bloet/
 En treden op u neck met dees gelaerde voet.

Koenraet. Of 't rat nu anders dzayd' ? Eelh. Dat ghy 'er onder raechte/
 En ons gebangen wierd' ? Heerem. Of 't boose leven byaechte.

Andrea. Dhant is te gering. Reynh. Vertrecht eer ghy 't bepraest.

Fourier. D'wzebelhoofdigheyt u na beneden schzoest.

De Fourier, Andre en Phlip binnen.

Koenraet. Laet ons gelijckerhant de Spaenjaert tegens vallen/
 En planten Wilhems vlag/ op Cozens en op Wallen/
 Tot trecken dat wy zijn de Spaensche bygen wars/
 En hoopen op de steun van de Nassouwsche Mars.

Anthoni van Bourgonie wyf.

Eelhart. Daer komt de Gouverneur/wat of hy heeft te seggent

Antonio. Wel bynden hoe is 't nu/ ont siet ghy niet de eggen
 En punten van 't geweer der Spaenjaerts? dat ghy hen
 De Boozt sluyt booz de kop/ tot Konincklyche schen ?
 Ick bid' besadight/want wat wil een Stadt beginnen
 Tegens het Spaens gewelt/dat sijcken kan verwinnen/

C

Wat

Wat is Oranjes macht by Albaas Leger? niet/
't Is wonder dat ghy selfs u onderganch niet siet/
Die komen sal/om ghy u afscheurt van Hispanie/
En u wilt greffen inde Stam-boom van Oranje,
Ghy zyt goe dagen moe/en loopt in u bederf.

Koenraet. Anthoni/ 't Spaense swert verepscht een witte berf

Alleenlijck ter leen/ om d' herten te verlocken/
Maer wy sien 't donck're kleet oock onder wit te rocken.
Maer toe dient dat men ons niet nieuwe banden bint?

Anthoni. Om dat opzoerigheyt by u geen steed' en bint/

Want al te rupmen toom doet al te weeligh steyg'ren.

Eelhert. Wy willen voor als mi/ u teugels vattigh weyg'ren/

Het Speck heeft gantsch geen smaack/ Oranje is de leus.

Anthonio. Dalt ghy de Coningh af/ en kiest een naeckte Gens

Tot u bescherm-heer? Ha! Sint Jan wat moet ich hoorzen?

Reynhert. Dat ons u plagen smert/ de half gebackten Mooren

Die weyg'ren wy ons Stadt/ vertreckt van hier/en mee

Wt dese Stadt/ eer u door 't lemmers' vinnige sree (ven/

Het leven wert berooft. Heerm. Doort voort/niet langh te toe:

Eer wy in u verdoen het opperhoofst der boeven.

Anthonio. Die sich voelt overheert/ is wijs/ soo hy hem dzaegt

Da't willen van diens wil/ wiens macht hem overschzaegt/

Ich vrees dat ghy eer langh/ dit hoonen sult beklagen.

Koenraet. Wilt niet voor ons/maer voor u wel gaen sozge dzagen.

Anthoni binnen.

Eelhert. Du't dus verr' is gerackt/ mi moeten wy'er aen,

Reynhert. Wy hebben 't niet begoft om dus te laten staen/

Maer om de overhant seeg hastigh te gewinnen.

Heerema. Soo treden wy dan toe/en stercken ons van binnen/

Met alles watter dient tot schut voor oberval.

Koenraet. Komt gaen wy te gelijk by 't vollick op de wal.

Binnen.

Tweede Bedrijf.

Ian van Kuyck, Ian Alleman, Vryhert, Vredenryck, Tjings-
siek, en eenige gewapende Burgers.

Ia, va, ku. Soo ghy nu moedigh zyt/ en mint een vreedsaem leven/

Soo weert den yber af/ en wilt u willigh geven

Onder Oranjes schaenw/ daer Godes liefde bloept/

Die door het Paepsehe rot te schendigh wert besnoept,

Wij

11

Jan Allem, *Mijn Heer wy zijn gesant den Spanjaert af te keeren/
 En onse Stadt's gebiet Oزانje te bereeren/
 Wy hebben elcke Doozt met trouwe maets beset/
 En aen de mosedigheyt ons herten scherp gewet/
 Geen Speck komt in dees Stadt/of sal rampsaligh sneuw'len/
 En storten in de Zee/als van Carpaetse heuw'len.*

Ja. va. ku. *Ik sie u wil is goet/ God geef u sijn geluck.*

Vryhert, *Wy sterben als Soldaets/ of vpen ons van 't iuck
 Der Spaenjaerts. Dat 's je vooz/ tfa volght mijn op de hieven.*

Burghers, *Wy zijn u trouwe maets/ en helpen u vernielen
 Al wie 't met Spanje hout. Vredor. Ik boegh mijn in't gelit/
 En kap met dese hant aen skenteren/ 't gebit
 Dat mijn gemoet benart.*

*Ian Alleman, Vryhert, Vredor, Tijngsieck, en de Burgers
 binnen, roepende vive la geus en Oraoje.*

Ja. va. ku. *Dooz trotsheyt sacken thzoonen/
 En bloetdozst is een tret van Scepters en van Croonen.
 Wat hoestmen verr' te gaen op 's letters effen rugh/
 Om sulcx te wpt'ren/ of met een gewieckte bygh
 Te schepen ober Zee/ om daer te sien het tanen/
 Van die/ noch letten op het Goddelijck vermanen/
 Of 's menschen reed'lyckheyt/ maer dooz een wreet gemoet
 Hen mesten met het vleys/ en afghetapte blaet
 Heurs onderdaens/ dewyl wy in dees Pederlanden/
 Gebleugelt en gestrichet met Castiliaensche banden/
 Genoeghsaem kunnen sien/ dat al te strenge Dozst/
 Met een te swarte wolck sijn klarigheyt bemozst.
 Vermits de spaensche Phlip/ als na-saat van sijn Vader/
 (Doch van diens/ en sijn Ged'/ een moozder en versnader)
 Sijn aenge-erst beheers/ soo wredeelijck gebuycket/
 Dat Karels groote naem in Phlip ter neder duycket/
 En daer dooz ons verweckt/ sijn tengel te verwerpen/
 Om tegens sijn gebiet ons stompe kling te scherpem/
 Waer wpt dat rijzen sal ons vryheyt en sijn smert.
 Want ich vertrouw' ons doent van God begunsticht wert/
 Dooz dien sijn sup're leer van ons wert voozt geplantet/
 Daer tegens 't Rooms gedzoch met macht en pver kantet.*

*Anthoni van Bourgonje, en eenige dienaers die sijn
 Bagagie dragen, wyt.*

*Wat of Anthoni dwingt dus dza met sacken pack
 De Stadt te ruymen? Anh. Wacht/ die nu so heersschend sprack*
Sal

Iohan. Sal ick eer hy 't verwacht sijn koenheyt doen verbloecie n.
Mijn heer hoe dus? Anth. Ick moet een ander huyfdeft saekē.
De Stadt is mijn ontsept. Job. Ontsept? Anth. O ja.
Joh. Dooz wien?

Antho. Dooz hen/die in dees Stadt als burgerheers gebien/
Maer by myn Ridderfchap/ sy sullen 't hen beklagen.

Iohan. De Spaense dwingelant/ op Famas kar gedzagen/
Tot Poozd' en Super poel/ staet op de hooghste tray
Van d' overwinni. ghē hoets/ van waer hy alsoo knay
Sal nederstozten inde snarrighste ellende/

Als Phaeton/ die sonder weet des Sons kar mende/
En ghy (en al die hem opt hebben onderfchzaaght/
En niet het moozt Juweel sijn wreedigheyt behaaght)
Sult vallen als u heer. Anth. Ha! ketter/ dat mijn supster
Dooz der Rebellen doent niet waer geschoyt in 't dupster/
Ick deed' u haest besien wie dat ghy hebt gehoont. (toont

Iohan. Ick hoon niet/maer ick spreek de waerheyt. Anth. Ghy be-
Dat ghy de Roomsche kerck met beynsen hebt gesup'let.

Iohan. 's Paus leere is een poel/fenyniger verbuy'let
Van 't Sodomijtsche laak. vertreckt bloet hont vertreckt/
Eer dooz u wyet ghesicht mijn taozne wert verwecht.

Anthoni binner.

Vaer gaet een jacht hont bande Spaense mensche jager/
Druyl-oozig sonder moet/ vermits 't gelwetens plager
Sijn setel hier verliest/dooz d'helderheyt van 't licht/
Dat/wen 't sijn Godtheyt wil/ dooz niemant schuypt of swicht.

Binnen.

Anthoni, Laurenso, Diëgo, eenige Dienaers.

Antho. Wy zijn hier overheert/het graenu dat vat de teugel/
En bzeect uyt 's Konincks bant/ gelijk een wilde beugel
Wt sijn ghe sloten koudw/ dooz een gereten spleet/
Doch valt weer in het net/ veel eerder als hy 't weet/
Sy hoopen op Passau/ die sich selfs nau kan reddē/
Want hy van nacht tot nacht/ slaept op verschepe bedden/
Om dat hy niet en weet waer hy hem hoeden sal/
O Blissingen! ghy staet moetwilligh na u val.

Laurenso. Mijn heer/het ketters vuur ontsonchte opt met rasen/
Om niet een hel's gheluyt Gods kercke te verbasen;
Maer na de eerste bzaeck soo sneult het in sich selfs/
Dies hebt geen angst dooz 't krooft des onderaerts gewelfs.
Het sal in korten tyt gelijk de mist verdwynen/
En doen dooz sijn vertreck de spaense Sonne schijnen

Antho. In meerder mogentheyt/als yemant immer sagh,
 Mijn bynden/ wiens geluck/door een verbaasde slach
 Van 't nootlot wert gevelt/sal wel verbet'ringh hopen/
 Schoon hy van dagh tot dagh/hem ruggewaerts siet loopen,
 Waer hoopingh is soo swack als 't ongebal verswaert/
 En als de eene d'uck een ander onheyl baert/
 Dan niettemin/ om mijn eelaerdigheyt te toonen/
 En mijn ael oude naem onsterffelyck te kroonen/
 Sal ick mijn stellen tot een supl van 't Rooms geloof/
 En handen mijn als blint ontsienelooß en doof/
 In 't moorden van die geen/ die Carels soon verbast ren.
 Dan sijn ge-errixt goet/en 's Pause gloz last ren.

Diego. De wijck is ons nu nut/ om 't woeden der gemeent/
 Gaen wy na Middelburgh/ tot dat wat is gespeent
 Oes ras antseken brandt/ want het zyn wyse lieden
 Die houden rechte maect/ in 't bechten en in 't vlieden.

Binnen is een groot geraes van Trommels, Trompetten
 en roepen.

Antho. Komt spaepen wy ons wegh/het graeu dzingt op ons aen/
 De Trompet giert Passau/de Crommels bypheynt slaen/
 't Geroep is Dive la geuz, wy dienen niet te sam'len. Binnen

Ian Alleman, Vrybert, Vredenryck,

Ian Allen, Hoe kan de ys're klood door spaensche leden ram'len/
 De eene spoogh sijn siel/benebens 't bloet in Scheld'/
 De tweede hallif doot/niet dan van Santen reld'.
 De derde beenelooß/viel als een Os door 't kloppen.
 Somma/ een groot getal wierd' door de klood en woppen
 Ghequetst en levenloos. Ha! 't was een lust te sien
 Hoe 't Spaensche byepn en bloet gemengelt onder ien/
 Het waters kleur ontsteld'. Vryh. Waer zyn sy nu gebaren?

Ian Allen, Een wepnig verder af. Vreden. Laet ons geen moeytē sparen
 Om hen te toonen dat wy booztaen onse Vest
 Saechen te byjen booz de wreede Spaensche Pest.

Tynghsieck en eenige gewapende Burgers.

Tijg sieck Goe mannen/ sta je hier! een bande spaensche Schepen
 Is byten aen het Hoost/ dat dient wel aengegrepen
 Eer het sijn onkruyt lost. Ian Al. Komt gaen wy spoedig boozt'
 En smozen dese bzant/ eer dat die verder boozt', Binnen

Don Paciëco, Pedro, Rodrigo en eenighe ghewapende Spaenjaerts.

- Pacie. Het is te grooten hoon dat dese water rotten
Ons bukten houden/en met Albas dreyppingh spotten/
En wy verdienen straf vooz ons kleenhertigheyt/
Want anders schozt'er niet als moet en kloech beleyt/
Om na ons order binnen Vlissingen te raken.
O eer van mijn gheslacht/ sout ghy hier t' onderraken?
Dat hoop ick maners niet? neen/ Paciëco sal
Niet liden/dat ghy soo onnoesel komt ten val.
Ick wil en sal de last van mijn Heer Oom volvoeren/
Al soud' ick dese Stadt gelijck een mols hoop raeren.
Versachte krijgers/zijt ghy met mijn eens gesint?
- Pedro. Ick buygh mijn onder u als een goetaerdigh kint
Onder syn Vaders wil/en sal u niet begeben
Soo lang in dese vort huyfvestingh heeft het leven.
Val aen ick stae gereet om met een kloechte moet
Te doen wat ghy gebiedt. Rodr. Soo lang een druppel bloet
In dese arrem is/sal ick vooz Spanje bechten/
En al wat ghy gebiedt/gewillighlyck upt rechten.
- Spanjaarts
Pacie. Wy staen tot uwen dienst/doet al wat u behaeght.
De ebenhertigheyt de oorlogs segen schraeght/
Dies hout u vroom en trouw/verschoon noch oud' noch jonge/
Wanneer ghy met geweld de Doozt zijt ingedrongen/
Vermoort op 't wreets/al wat leven heeft ontfacen/
Is 't wurgen al te sacht/soo wilt se langhsaem bzaen/
Of rucken 't bleesch van 't been met heet gemaeckte tangen/
Of wilt de mannen by het manlijck lit ophangen/
Ick vier u lust de toom/de Stadt staet in u hant.
- Pedro. Eer Phebus weder duyckt/sal een gebuide bzaen
Met menschen/hout en steen/de Walleken verwar'men/
En een gemenght geschrey van vzeughden en van kar'men/
Opsehieten na de lucht.

*Ian Alleman, Vrybert, Vredenryck, Tynjsieck, en eenige
gewapende Burgers uyt met groot geraes.*

- Rodrigo. Stil/wat geluyt komt in
Mijn ooren trecken? Pac. 't Is het onbedacht gesin/
Dat/ om het ons begeekt/syn vzeughde niet kan upten/
Van/ons gescherpte kling/hen moetwil wel sal stuyten/

Diet

Pedro, Siet hier wat wil dit zijn? Pac. Dit 's teken van ons heyl/
 Een peder houd sich stil/doch echter 't oogh in 't seyl.
 Jan Allem. Wat doet ghy Spaensche hont aen onse byse Custen?
 Paciëco, Om uyt u ketters hert te bannen vzeemde lusten/
 Ontfanght mijn en mijn volck/wilt ghy geen na berouw.
 Vryhert, Dertreckt op stoende voet/indien ghy dooz geen touw
 D leben bzaken wilt. Pac. Derwaende. is dat spzeken?
 Weet ghy wel wie ich ben? Vredenr. Een die ich waerdig reken
 De aldermoat sie doot. Tijngli. Ick hoop u Beul te zijn/
 En u te trouwen met me Juffrouw Catalijn.
 Paciëco. Een peder treckt syn swaert/en doet hen hoogmoet sincken.
 JanAllem. Wy passen op geen Speck. Ped. Wy op geen kale vincken.

Na een weynigh vechtens, bevinden de Spanjaerts hen te swack,
 dies sy vluchten, en van de Vliissingers vervolght werden, ter-
 wijl binnen noch gevochten wert, komt Paciëco alleen ver-
 baest ende moedeloes uyt.

Paciëco, Wat Duyvel stut mijn macht?wat d'och is opgeboort/
 En keert het Spaense swaert van syn gewilde moort?
 Of zijn de Santen Geus/en van den Paus gelweken?
 Ick weet niet wat'er schoyt/of is mijn moet versteken?
 Dooz wepmigh tegghenstoat?do neen/mijn moet is wel/
 Waer dat mijn heeft gebzacht in dit beroyt gestel/
 Is/dat der Geusen macht mijn knechten overtroffen/
 Waerom dat ick en sy ter neder sullen ploffen/
 Het vluchten is onnut/vermidts wy zijn beset
 Gelyck een slechte vis in 's loose Disscher's net.
 Wat raet? ver soeck ghenaad'/en geest u hen gebangen/
 Dat gaet onwis/ ick vzees dat sy my sullen hangen/
 Vermidts het hen noch heught hoe ick'er tegen stond'/
 Doen Alba hen berwon. De eens ghegheben wond
 Raecht veeltjdt's weer aen 't blo'en/ en 't herffen wat aen't sie-
 den/
 Als hy die quaat beging/ komt onder diens ghebieden
 Die hy wel eertjts hoond'/met woorden of met da'en/
 Van die het beste kiest/van twee vooz 's handtse qua'en/
 Doet wel/dies sal ick mijn aen hen gebangen geben/
 Ick hoop ick op die wijs/nach blyven sal in't leven.
 Daer komt het spoochsel aen/Sint Jan staet op mijn zp.

Jan

*Ian Alleman, Vrybert, Vredenryck, Tijng sieck, met hen
Burgers en eenige gevangene Spaenjaerts uyt.*

- Ian Alleman. Hier is den bloethont selfs. Pac. Goe mannen ick belyp
Dat ghy ons meester zyt/dies val ick in u handen/
Diet daer is mijn geweer. Vryh. Ick sal den Dupbel tanden/
En binden als een Dief/ en sleepen hem vooz 't recht.
Pacis. Ick sta op 't krijsgebruyck. Tijng. Gy lieve! sie hoe slecht
Staet Fobert nouen kijcht? Vredenr. Dus salmen staegh be-
graeren/
Die na de stortingh bande Zeeuse vryheyt woeten. Binnen,

Koenraet, Eelhart, Reynhart, Heereman.

- Koenraet. Ick vrees ons Burgerij te swack sal ballen/want
De Spaenjaerts zijn te loos/en hebben meer verstant
Dan vechten als ons volck: daerom dunct mijn geraden
Te wesen/ dooz meer hulp/ de onse te ontladen.
Eelhart. Dat ghy vooz d' onse vrees/is billick. want indien
Sy onderballen/soo salmen ons storting sien.
Maer dat ghy seght/ons volck soo wel niet zijn erbaren
In 't strijden/ als de Speck/dat kundt ghy niet bewaren/
Alhoewel sy soo vaack niet traden in de stryt/
De noot/de naeuwe bant van leeringh stucken bijt.
Reynhart. Ick heb betrouws genoegh op die/ die vooz ons vechten/
En hoop dat God de saeck tot ons voozdeel sal slechten.

Iohan van Keyck uyt.

- Heerema. Daer komt de Heer van Heryst/en volgens sijn gelaat/
Doo is ons Burgerij in een gewenschte staet.
Ian v. k. Heyl zy de Burgerhoogts. Bargm. En u mijn Heer/
Ian v. k. Blecht schalmen
Dan danckbare gebeen/en lieffelijke galmen/
Dooz d' albescienb're God/bermits hy met sijn hant
De segen op de spyd' uws Burgers heeft geplant.
De vyant is gebelt/en 't Opperhoofst gebangen.
Koenraet. O God het heyl is groot dat wy van u ontfangen.
Eelhart. Geen tong hoe sijn van stof/ ons danck ten vollen uyt.
Reynhart. Godt uyt het ongesienst de grootste vzeugt beslupt.
Heerema. Doo vzaek Samaria uyt Benhadads omcing' len/
Dooz Goddelijcke kracht/ soo hoorde Saleem ring' len

4

En ran' len dooz 't gebeent der Assurieren/ 't swaert
Dan Godes Afgesant, Jan v.k. Ghy hebt het griecke paert
Pu uyt u Stadt geschopt/siet toe/houdt het wel bupten/
Of al 't jammer en wee soud' op u boesem stuyten/
Daer komt de Burgerij met de gevangens aen.

*Ian Alleman, ende andere Burgers met Pacieco en eeni-
ghe ghevangenen uyt.*

- Jan Allem. Mijn Heeren/dooz de vlijt booz ons welvaert gedaen/
Sijn dese in u macht, hen makers/ soo verlagen
Als onse toozn ontvlucht/ wy dorsten 't leven wagen
Dooz u/ en booz ons heyl, Koenr. D doet 't is pyssens waert,
Paciè, Hoe zijn de Deeuwen dus van 't rechte wit ontlaert.
Vryhert, Wyjght eer ick dese stock pas om jou smalle lenden/
Of smijt met dese kling' u kop aen duy sent enden.
Pacièco, Ick wijck geen boere bloet/noch suf booz een als ghy/
Kabaewen/ dese haan/ die ghy nu daet aen my/
Sal ick noch wzeken/ of sien wzeken/ schoon u banden
Mijn nu doen bupgen na u willing'. Ian v.k. Laet vyz byzanden
D onbeweeghlyck hert/ nu ghy niet schaden kunt/
Ha! bloethont/wat hebt ghy/ dooz het verbloechte pimt
Dys Vegens leet ghedaen, de Nederlant'sche Steden
Die roepen niet dan wzaeck/en willen/men u leden
Dan lit tot lit ontleet, Pac. Rebellen/toomt u moet/
En valt/ghelijck 't behaort/ u rechten Heer te voet/
Stelt mijn en dese vyz/en neemt mijn Spanjaerts binnen/
Dooz sult ghy 's Konings/en oock Albas gunste winnen.
Jan Allem, Doozt/waort na 't vangenhuys/u snozken ons verbeelt.
Koenraet, Stelt hem in 't snootste gat, Eelh. Drol is haest volspeelt/
Berept u vyz ter doot, Pac. Ghy sult u wel bedencken/
Vredens, D traost is sonder grant/ghy steunt op loofse wencken/
En Cyzans woedighse/die ons soo seer misshaeght/
Dat wy doen sterben die tot hem genegen dzaeght:
Reynhert, Wy treden booz u heen/volght ghy en dees Sinjooren,
Vryhert, Orangie is in til om Spanje te verstozen/
Wy spannen met hem aen/dees boeven zijn wy wars/
En jaken na een scruyt wel smakend' / mild' en vars, Binnen.

Theodoor alleen.

Ons saken gaen niet wel/de Geusen leggen boben/
Het klooster loopt gebaer/wy werden licht verschoben/

En

En uyt dees Stadt gejaeght/noch van dees selve dagh.
 Waer zijn de Santen nu met hen ghebreest ghesagh?
 En kunnen sy'er volck vooz onheyl niet bewaren?
 Moet Petri Scheepken t' sinck/in d' ongestuyne baren?
 Sal Calvin pzoncken op de Pausselijcke stoel?
 En maken van ons kerck een Achironse poel?
 Doo roep ick om de doodt/om sulcke gruwelheden
 Niet te besichtigen/wat tyden zijn'er heden?
 Men stoynt op 't heylighdoim met menschelijcke macht/
 En hier en ober al wert het te niet gebzacht/
 't Schijnt God het onrecht mint/ en haet die op hem bouwen/
 En aen het Martelhout met stercke handen houwen.
 Doo niet ontroert gemoet/ghy drijft ny van de wegh/
 En doet/ dat ick van God verbloecte dingen segh/
 't Is anders/ Godt beproeft de goede dooz de quaden.
 Wel/ dan soo moet men 't juck geduldighlyck opladen/
 En dencken wat al smaat ons Heylant heeft geleen:
 Oock die/die na hen doot hier boden zijn getreen
 By Christus/en altijt vooz onse welbaert sozgen.
 Ick gae na 't klooster toe/en houw mijn daer verbozgen/
 Tot dat het woeden der rebellen wat verdoost/
 Want quam ick onder hen/het koste licht mijn hoost. Binnen.

Rey van Burgers.

S A N G H.

HOe sucht Belgica, onder 't drucken,
 Der Spanjaerts, die geen wreedē jucken,
 Te wreet bekennen voor ons neck,
 De reden is uyt hen gewissen,
 Geen vleyen kan hen moetwil slissen.
 Hen Tyranny is al te vreck,
 Sy rooven, vloecken, doo'n; en schenden,
 Als of se nimmer Godtheyt kenden,
 Of even eens of Nederlant,
 De eer van Christo had' beguychelt,
 En met het Jootsche rot gehuychelt,
 Of valsche Godtdienst ingeplant.
 Doen Philip, ons Erfheer, trouwd' Johanne,
 Mocht Nederlant wel treur-kle'en spanne,
 En gaen als in een droeye tijt.

Want

19

Want uyt die trouw' sproot al't verdrieten
Dat wy oyt hadden, en genieten,
En dat ons roem ter neder smijft,
Geen lit van al de vaste leden,
Die stoute Carel t'samen smeden,
Of 't is gehackelt en door sneen.
De trouw is vande dwangh gebonden,
De Godf-dienst suchtet onder sonden.
O Godt wilt tot het oordeel treen.

Tegen-Sangh.

DE Tyranny is hoogh geklavert,
De woedigheyt is vet gehavert,
Dies loopfe na de slacht-banck toe.
Gods wraeck-Swaert, sackt hen op de hielcn,
En gaet 'er in 'er bloey vernielen,
Want hy is hen bedryven moe,
De duytsche helden staen hen tegen,
Begaeft met Goddelijcke segen.
De Ballingen zijn in den Briel,
En wy hebben het Spaense spoocksel
(Gelijck de harde wint het roocksel)
Verdreven; en de grootste Fiel
Gevangen binnen onse muren,
Wiens leven, licht niet langh sal duuren;
Want yder een wil hem ter doot;
De Papen, Nonnen, en 'er broetsel,
Dat niet dient dan tot Agrons voetsel,
Men naeckt en kael de Poort uyt stoot.
De suyvre leeringh wilmen staven,
En 't hert men rechte wat'ren laven.
Wegh met het Pauffelijck gedicht,
Dat in de plaets van Godes weeten,
Vervloecte dingen in wil setten,
En Mammon boyen Christi sticht

Toe-fangh.

Rijst droeve herten uyt u treuren,
En wilt u stem ten hemel beuren,
Op sulcke toon als Jacobs fact,
Doen Pharad in 't water smoorden,
En spoeld' aen d'Ocianus boorden.
Ontlevend' om sijn sondigh quaet,
Wy hebben 't dienstbaer juck versmeten,
Door Gods bekrachting', die de reten
En spleten van sijn sichb're kerck,
In't openbaer in ons wil velten,
En door ons, in het oost en westen,
In 't suyen en in 't noorder perck.
't Schijnt of ons doet' ons stortingh maelde,
En dat wy heden op ons haelde
De ondergangh van dese Stadt,
Maer op het kortst' sal het verdreyen,
En 's Princen vaen voor 't kruys sal weyen,
(Eet Phoeb' betreet sijn hooghste pat)
Van soo veel muren, dat de Specken)
(Die nu met Welhems daden gecken)
Vol schrick, nytroepen sullen, ach!
Hoe komen wy nu weer in Spanje.
En wy verwachten van Oranje,
De langh ghewenschte vrede dagh:

Binnen.

't Derde Bedrijf.

Koenraet, Eelhart, Reynbert, Heereman.

Koenraet. Die 't juck der Tyranny van heure halsen stoaten/
En doo' hen moedigheyt de vyse vyphet pooten/
Behoozen noch te sien wat of 'er macht vermach/
't Sp of die is bestant tegens den weder slagh/
Of niet; want het gewelt vergaert sijn krachten t' samen/
Om weer te winnen 't geen de and're hem benamen/

Alsoo

Alsoo de staet-sucht noyt verminderingh gedoocht.
 Maer soo langh als hy kan/na meerder wasdom pooght.
 Wy slaen den Spaenjaert af/en willen byedigh leven/
 En ons nu/nachte noyt weer onder hem begeben/
 Een goet voornemen: maer daer hoozt wat meerder by/
 Dat is/vermogen/ om Philippus Monarchij
 Te wederstaen/het zy daer ons/of anders handen/
 't Is sonder twyffel dat sy ons haest sullen tanden;
 Want aen ons hanght wy veel/vermits wy sijn het Slot
 Der Scheld'/waer langhs(indien de alvermoog bye Godt
 Ons aenslagh segent) na Antwerpen geene Schepen
 En kunnen komen/of sy worden aengegrepen
 Van ons bebaren maets/die staegh zyn op de wal/
 En weten wat 'er komt/of wat 'er komen sal/
 Daerom behooren wy een overleggh te maken/
 Om tot de vastigheyt van onse staet te raken/
 En niet verliezen 't geen wy hebben in de hant/
 Op dat wy blyben uyt de wreedde Beere tant.

Helhart.

Een Stadt ghelijck als wy/beklent aen alle kanten/
 En kan niet eygen macht de bysigheyt niet planten/
 En houden in sijn staet/maer moet/indien hy soecht
 Te blyven uyt de strick/van die/die hy verbloecht/
 Om sijn wreed' hertigheyt op verder baken oogen.
 Wy hebben ons niet uyt de Spaensche poel getogen/
 Om dat wy in ons selfs yet sagen/dat ons in
 Ons voorneem stijven kond/dan slechts in het begin.
 Maer wat de rest belanght/wy sagen op Oranje/
 Die tot een geessel dient van het baldadigh Spanje.
 Sijn macht/schoon niet te groot/wert echter seer gebzeest/
 Mits sijn kloekherdigheyt/en redenrijcke geest/
 Hy heeft een groot gebalgh van uytghesooten Heeren/
 Die/of een lofb' ze doot/of 't heure weer begeeren.
 Waerom sy sonder schzick aenbaen en vaeren uyt
 Wat hen eensinnigheyt tot hen welstant besluyt.
 De Ziel is in 'er macht/dat Alba soo doet schzicken/
 Dat hy wy wat versoet sijn akelycke blicken/
 Die nimmer sat en zyn van wzeetheyt aen te sien.
 Laet ons van Lami/tot ons styping/hulp ontbien/
 Ick weet hy doet het graegh/mits het gewin van Steden.
 Des Spanjaerts lenden swacht/en sijst Oranjes leden.
 Geeft op der daet u stem/of weet ghy ander raet?
 Soo uyt die/want de tijt ons geen verlenggingh laet.

Reynhart.

Wat mijn aengaet/ick weet geen uytkomst onser saken/
 Dooz ander middel/dan dat wy Oranje maken

- Beschermheer van ons Stadt: dies stem ick ghelijck ghy.
 Heerema. Wy maecten ons van 't juck de Spaensche plagingh wy/
 Met sulcken insicht/ dat wy ons souden ver-eenen
 Met hen/ die 't wel en recht met Godes kercke meenen/
 Daerom ben ick te vze en/uptwijssende 't besteck/
 Waer na wy wachten in 't verwerpen (van ons neck)
 Vande Spaense dwinglandy/ te doen na u behagen/
 En 't opsicht van dees Stadt/aen Wilhem op te dragen.
- Koenraet. Ick sie geen ander wegh/waer langhs wy kunnen slaen/
 Ombeuvel de hant der Spanjaerts te ontgaen/
 Alsoo ons Burgerst tal te wepnigh is/ooch mede
 Om dat geen een Stadt/soo veel t' saem geslochte Steden
 Kan tegenstaen: 't en sy hy bupten hulpers heeft.
 Dies raed ick/ dat men strax aen yemant vnder geeft/
 Te repjen na den Ziel/omeenige Soldaten/
 En met beloften/dat wy/ons op hen verlaten.
- Reynbert. Dat 's goet/maer wie sal gaet? Keynb. Die/die 't het beste past.
- Heerema. Die moepten is onnut: 't gerucht heeft ons verrast/
 Dooz sijn gestwinde blucht/ en blaest al in de oozen
 Van Lunu en sijn volck/hoe dat wy/om 't berhooren
 Van hen held'achtig stuch/ons mede roerde/en
 De Spanjaerts sachte/om te komen onder hen/
 Dies sent hen slecht's een briez/waer in dat wy verklaren
 Van 't begin tot het eynt/wat ons is wederbaren/
 En epschen hen behulp/ ick weet soo haest sy sien
 Wat wy ver soecken/dat sy ons strax hulpe vien/
 Want hen is alsoo veel aen ons vjunt'schap gelegen/
 Als ons aen hen behulp.
- Koenraet. Eelhart en Reynbert. Ghy raet ons daer te degen.
- Koenraet. Komt laet ons inder ij afvaerdigen een man
 Die dese saeck/ gelijk 't behoort beschicken kan,

Binnen.

Pacico in de gevanckenis.

Pacie. Hoe jachtigh is 't geval in 't stuurē van ons leven.
 Het is gelijk een bal/ dooz 's haetser's hant gedreven/
 Die schielijck rijst/ en oock weer haestigh nederdaelt/
 Die heden op den top van Bpenberriigh paelt/
 En siet dat peder een lept vooz hem neergeboghē/
 Wert mozzen vande minst belastert en bespogen.
 Dat pzoef ick nu te recht/ ick/ die vooz desen leefd'
 Soodanigh/ dat men vooz mijn varsse woorden beefd'
 En deed wat ick gebood'/ sit hier nu dus geklupstert/
 Der smaet/ onteert/ en van mijn mogent hept ontlupstert/

De sraotste spreekk mijn toe/niet anders of ick waer
 Een dief/ een roober/ of een lupe Bedelaer;
 Hoe duld' ick dese hoon/ van die/ die mijn behoozen
 Te eeren als een Hyns. Ha macht ick als te voozen/
 Hoe strasten ick dees smaect: maer aeh! ick heb geen macht/
 Mijn leven is veraert/ en daer dooz ick opt wacht
 De upting van mijn wil staet nu in anders handen/
 En ick/ gelyck een gupt/ in pser en in banden.
 Men spot maer met mijn naem/ en roept niet dan ter doot
 Met dese bloethont/ hoe geraeck ick uyt dees noot?
 't Gemelt is krachteloos/ en 't sucken ben ick hatigh/
 Wat dan? want soo ick in het bidden blijfnalatigh/
 Soo raeck ick licht aen kant/ hen toozn sulcx betuygt.
 O Edelhertigh hert/ u niet ootmoedigh bypght/
 Dooz die niet waerdigh zijn mijn slinckerhant te raken/
 Lijt lieber dupsent doon/ dan u soo kleen te maken/
 Besmet u niet in 't laetst/ dooz vzeese van een slaght/
 Die u van hier/ tot inden hemel voeren mach/
 Maer treet kloeckmoedig voozt/ en spreekk 'er aen als slaven/
 En doet de moedigheyt van 't Spaense Leger draven/
 Alleens of ghy niet waert soodanigh als ghy zijt/
 De vzeese vooz de straf hen woedigheyt wel sijt:
 Want indien sy my doon/ sal Alba niet eer rusten/
 Dooz dat sy aen dees Stadt/ (die sijn verderben luste/
 Doen sy mijn macht verstiet) sijn wzaecklust heeft voldaan.
 O Bliffingen/ hoe heeft de moerwil u verraen/
 Veel eerder als ghy 't meent/ sult ghy u doent beklagen/
 En van u overmoet/ de rechte straffing dragen.

Binnen.

Ian Alleman, Vredenryck, Tynghsleck.

Ian Alle.
 Vredenr.
 Ian Allem.
 Vredenr.

Dypht gaet na den Ziel/ met bzieben aen den Graef.
 Soo heb ick mee gehoozt. Tyngh. Ons Heeren doen seer bzaef/
 Dat sy op staende voet/ ons Besten willen stercken.
 Dat 's seker: want indien wy 't stuck willen volwercken/
 Soo moeten wy soo doen/ de Spaense dwingelant/
 Die dooz een wzeede treck/ na ons verderben bzant/
 Sal/ hoop ick/ noch een doot na sijn verdiensten erven/
 Dewyl men een Czaranopt sachtel'doot saght sterben.
 De wzeetheyt is de quaetste misstal in een mensch/
 En bzeect in sijn gemoet de alderhooghste wensch.
 Wy zijn geschapen na het beelt der stage Godtheyt/
 In wien het alles is/ by wien het hooghste lot leyt.
 En onder wiens gebiet de gantsche werelt staet/

Op

Hy is goet hertigh/ mild/gen adigh/ sonder haet/
 Nijt/tooyn/af bit sigheyt/ en haet de wzeede herten/
 Om dat de wzeetheyt is de moeder van veel smerten/
 Verhalven een Cyran schijnt eer een ongediert/
 Dat noch van reden weet/noch 't Godlyck wesen viert/
 Van een mensch/ dooz dien hy niet straft na schult en wetten/
 Maer na syn boose lust/dies maghmen hem wel setten
 By 't onvernustigh vee/ dat vaeck meer oozdeel heeft/
 Van een 'er/die syn lust de ruyne teugel geeft.
 Een Leeuw en sal de geen niet byten noch beschaden
 Die vooz hem nedervalt/en bidt als om genade:
 Maer een Cyzammigh hert en let op geen ootmoet;
 Het is hem eben eens aen wie hy wzeetheyt doet.
 Cullia was soo wzeet/dat/ als haer eygen Dader
 Was dooz 'er man vermooyt/dat sy het Lijck quam nader/
 Om teken van syn doot/en pozd' er voerman aen/
 Om over 's vaders lijck met haer Caros te gaen/
 De Paerden waren schuw/ en schrickten vooz de doode:
 Maer sy sepd' /louter aen/ick sweer u by de Gode/
 Doo ghy niet voozt en jaeght/ dat u verderben naeckt/
 De voerman vzeesd' 'er haet/waer in't licht was geraeckt/
 Dies dzeef hy stijber aen/en ypte haer begeeren/
 Ogruwelijcke daat/de alderfelste Beeren
 Syn redenrijcker dan een soo verwoedigh hert.

Tijngheek

Wat opt Cyran besting/ van Phlip bedreven wert/
 Hy kent ons soo onwaert/dat hy heeft durben seggen/
 Ich sal het Nederlant eer overhoop sien leggen
 Eer dat ick van 'er neck of schzale schouder's neem
 De stale jucken: maer gelyck het tape leem
 Wel veel verdzagen mach/ soo kan men 't doch wel trecken/
 Dat het van een afschept/en meerder niet mach recken/
 Doo kunnen het gedult van een sachtmoedigh man
 Doo oock wel tergen/ dat het eyndelijck raecht an
 Het woeden/ ja soo woet/dat het syn terger dzucket/
 En alles wat hem raecht/aen kaf en sienters rucket/
 De wzeetheyt heeft geen stant/ maer als hy is in't top/
 Doo valt hem al syn quaet soo schielijck op den kop/
 Dat in een onmesien hy van syn hooghe setel
 Leyt inde laeghste graet van Plutos' helsche ketel.

Van Allem.

't Ja ses en tseventigh Jaer geleden/ dat/ dooz d'recht
 Van Phlip ons erref-Heer/en Johanna van Spanje/
 Dees landen aen de kroon der Specken zijn gehecht/
 En ypt dit huwelijck/ spzoot Carel/die Almanje
 En syn groot-vaders rijck/ noch voeghde tot het geen

Dat

Dat hem sijn Dader liet: doen gingh de bypheyf heen/
 En dwing' landp trat toe/en plaetse in ons Steden/
 En heeft al treckende/ de noytgebonden leden
 Verstrickt: want Carel/die de Harp en Brent droegh/
 En Solimans ghewelt in Africa versloegh/
 Gedooghde niet dat hy in dese Nederlanden/
 Stant onder Statens keur. doen quam de Coozts aen 't
 branden/

Die nu soo pfflyck byant/dat het schijnt dat hy sal
 Belgica maken tot een omgedwoete wal/
 't Gewisse wierd benaemt dooz nieuwe Papen bonden.
 End' Inquisitie quam (tot meerder smert der wonden/
 Bestaende in bedroech/gewelt/ en meerder quaet/
 Als Pero heeft gedaen in 't vastste van sijn staet/
 Daer na huld' Karel Philip sijn soon tot ons regeerder/
 Daen wierd' de swarigheyt van tijt tot tijt noch meerder/
 Mits hy in Spanje bleef/ en nimmer hier weder quam/
 Maer liet ons inde hant en heersching van Madam'
 Van Parma/en een staet verbitterde Papisten/
 Die om des Konings' gunst ons bypighet verquisten/
 Het licht quam aen den dagh/en toond' de quade gangh/
 Van 't Kroonsche ongediert/hier tegens quam meer dwangh
 Dyt Spanje/want al wie de ware leer hanthaeft/
 Wierd' aen een staeck verbzant: de Inquisitie draefde
 Dooz 't gantsche Nederlandt/en sagh soo naem/dooz list
 Dat het de kleinste bonck van peders' meningh wist/
 De Edelen des lants' hier over seer t' onbyeden/
 Die deden aen Madam een klaeghelijcke reden/
 En baden dat se doch 't gewisse liet sijn keur/
 Sy waren wel ghesint/ om/ na de oude fleur
 Te blypen inden dienst van hen beswoozen Heere/
 Indien sijn heersching' in geen Tyzanny wild' keere/
 Madame gaf'er hoop/maer harder quam het niet/
 De Koningh was te stug/en song sijn oude liet/
 Hy trock sijn Moeye t' huys/ en sond' ons/ in 'er stede
 Duc d'Alba seer vermaert/ en kennigh dooz wzeet hede:
 Doen quam ons treur-tijt aen/doen waren wy in last/
 Doen ging de moozt sijn gangh/doen wierd' de trouw gebast/
 't Was Paaps' of anders' t' moest onaengemerrickt sterben/
 Het noch onwetend' kint mocht geen genaed' verwerken.
 't Was al/ o Lutheraan/ghy hebt u Dozst bespot/
 Daerom verkright ghy nu/ u toegeralde lot.
 Dat heeft dus langh geduurt/ nu schijnt sijn hoop te stupten/
 Dooz onberwachte dwangh. Opanje raecht aen 't bupten

Vredendr. **En treet hem op de voet/en dreyght hem met het swaert.**
**'t Ghehoonde duyt se bloet ontsiet geen spaense aert/
Hoe wyzet en stuurs die is/maer soecken hen te wycken/
't Sy dooz een lofbye doot/af dooz het jucks verbycken.
Oeulwigh heyligh Godt/stryt vooz u kerck en eer/
En byzecht dooz uwe hant 't kastielse moozt geweer.**

Tijngheek **En Cyran dient veeltijt dooz 't Goddelyck bewegen/
Tot een kaspder van syn onderdaans/dooz segen
En voozspoet al te seer verweeldicht op hen goet/
Maer wen men in't gemeen opzichte boete doet/
En dat Gods gramschap sacht/dan moet de wyzetheyt wijcke.
De groote Camburlan/verwinnaer van veel Rijken/
Wiert eens gebzaeght/hoe hy soo wyzet een wyebel was?
Ick ben (sepd' hy) geen mensch (de wyl ick niet en pas
Op re'en noch billckheyt) maer ben en wil oock heeten/
De gramschap Gods. Hy heeft veel heerlyckheyt & beseten/
En Craonen t' onderzucht/sao dat 'er niemant dozst
De kleenste tegenwil betoonen aen dees Dozst/
Van syn na-satens twist/verquisten al syn waerde/
En dolven met syn ijck/syn gloz in der aerde.
Phalaris nimmer sat van 't Ciciliaense bloet/
Stierf in een stale Stier/geroostert dooz de gloet
Dan een ontsteken vuur. Silla/die dooz syn moozden
De Cyber blieten deed' uyt syn bepaelde boozden/
Dooz stoztinge van 't bloet der Roomsche burgerij/
Genoot een vuple doot (dach vooz syn boeberij
Noch al te licht) want hy/terwyle hy noch leefde/
Der lupsen asingh was: syn gantsche leden beefde/
Hy beet/en smeet sich selfs/en wat men daer vooz dee/
Het streckte meer tot schaad'/dan hulpe van syn wee.
Dit duurde tot syn siel wierd' uyt het rif getogen.
Pero/die 't wyzetste wyzet aensagh met blyde oogen/
Doozstreck syn eygen bozst/doen hem ter ooren quam
Dat pder een het swaert op hem ter handen nam,
Dus stozten opt en opt de ongebonden Heeren/
Die uyt een boose wil niet dan verdriet begeeren/
En nimmer sat en zyn van het onschuldigh bloet/
Wiens klachten vooz Gods thoon hen leet verhaesten doet;
Daerom vertrouw ick/dat de Spaense moozders klingen/
(Die buyten het besleck van recht en reden dzingen/
Dooz ons gemaet en hert) verstod' sen op het stael/
Dan Godes guedigheyt/om soo de lichte strael
Der blyde boat'schap/en de rechte leer te staven
In 't liebe Nederlant; dooz dien des Duyvels slaven/**

Alstijt wanneer hen quaet in't toyt gesetelt sat/
 Peerstoyten/ als van een gestadigh draepend' rat/
 En aen ons is 't verderf tot op het hooghst geresen/
 Gelyck in onse staet genoeghsaem is te lesen/
 Dien volgens naecht de tyt van Spanjens nederlaegh/
 Gods wraeck-swaert komt veeltijts gelyck een Somer vlaeg.
 Hoe 't roomsche ongediert meer weer doet om 't vernielen
 Van 't onbesmette woort/ de balsen onser zielen/
 Hoe dattet hooghst rijst/ gelyck den Pallem boom/
 Die daoz 't verdrucken klimt; of als een snelle stroom/
 Die/wen men hem belet doet in sijn loop te volgen/
 Dooz dempingh van de vliet/hem aenssielt soo verolgen/
 Dat hy/ met meerder kracht/ als sijn gewoone loop/
 Al't gene dat hem stut/ doet stoyten over hoop.

Ian Allem,
Vredenz,

Tijngheek

Het oude spreekwoort seyt: Het bloet der Martelaren
 Is 't saet der kercke/ 't welck wy toestaen dooz 't weerbaten/
 En lpdingh van 't verbolgh/want inde rust en blonck
 Die waerheyt niet soo klaer/ als doen Bellona blonck/
 En schaterd' over al/en Mars in't stael gegooten/
 Staegh ijde na 't verderf der Christelycke Looten.

Vredenz,

Ick hoop dat wy vooztaan/(soo God ons vyzpheet staest/)
 Soo leven sullen/dat der Seenwen yber draest
 Dooz 't gantsche Christenheyt/want die de plagen yvoefde
 Die zyn 'er vooz bevroest/en schuwen het bedroefde/
 (Dat hen vooz desen plaaghd) dooz 't gene daer toe dient.

Ian Allem,

Het schijnt dat God het nu wel met ons sake mient/
 En dat het staele juck sal van ons halsen raken/
 Dooz dien de banden vanden Spaense bloet hont slaken/
 Dooz Wilhems kloecke Geest/ met Godes kracht verbult.
 Schey moet verballen staet/de Beer die heden bzult/
 En pooght na u verderf/sal morgen vooz u vluchten/
 Ja yzeesen vooz u naem/ja selfs vooz diens geurichten/
 't Getackte bloedigh kruys swicht vooz d' Oranje vaent/
 Het missen vooz Calvin/'t geloof verbijt de waan/
 De Antichrist moet voozt/ de Seenwen en d' Hollander
 Die weten van geen Paus/maer ooggen op wat anders/
 En het bedompte licht komt weder aen den dagh/
 En geeft de Roomsche God een onverwachte slach.

Vredenz.

Laet ons gaen hoorzen hoe ons Heeren zyn genegen/
 En hoe dat sy de saeck van Paciecs wegen.

Tijngheek

Die bloethont moet van kant/tot noeging van ons wraeck/
 En spijt der Spaense Plijp. Ian Allem. O ja ick drijf die saeck
 Soo nechtigh/dat ick noyt sijn vyzplatingh sal lyen/
 't Is best dat men hem doot/om meerder quaet te mijen.

Vredenz,

't Is best dat men hem doot/om meerder quaet te mijen. Binnen,

- Fobert, **G**ecken en voele gien swarigheyt/maer leben altyt vrolijk.
 Jorden, **I**a temets oock wel onhebbelyck.
 Fobert, **J**ou recyde molijck.
Wat praetje van onhebbelyck? sinne we quaet we moeten 't sel-
 ver dzagen/
Want wie soud' nee ons dalkoppigheyt ien mist dzagen?
Ni is dese Stadt nou vol gewoel en geraes/daer maeck ick gien
 swarigheyt of/
Ick leef eben gerust/want ick denck 't moet geweldige grof
 Gaen/deer gecken 'er leben verliezen/nie waer maetje?
 Jorden, **A**s 't is vrientje, maer weet je niet wel/boor ien gaetje
Met De jonge sonder baert, de Bzuyt// is?
 Fobert, **D**at hoorzd' ick gister.
 Jorden, **W**el mannen/ ien roos deer de geur upt//is/
Sel die nou noch socke jonge dauw ontfangen?
Weer meugen sen sinnen wesen/ dat hy him an socken ouwe vel-
 geet verhangen?
 Fobert, **H**y en hadt' er niet 'e vryjt/maer sy hat' em an 'e socht.
 Iorden, **'t** Had' beter 'e weest dat sy hem en 'er dochter had te samen 'e
 bzucht/
Want die sinnen van ien der outten/ en hy en sy
 Verscheelen wel een en twintigh jaren.
 Fobert, **'t** komt heel niet by/
Maer wat wilme seggen/ sy was mannigh om 'er hert/
En se wozt niet an 'e socht. Jord. **D**eur sulcke siechte wert
 Deul tydt's ien quaet hylick begonnen/ dan leet ons daer van
 swijgen/
Inne besien/of 'e we wet inde balgh kenne krijgen/ (ick wel.
 Fobert, **H**ad' ick nou 't lock dat ick over veertien dagen had/ dat woud'
Wat was dat? Iord. **J**en seker monseur quam by me mit ien bel
 Papier/deer was soo wat in 'e schreden/hy vzaegde mijn/of ick
 dat wou dzagen.
Op de Bzuylost vande Italiaensche veynser/en Insvrouw De-
 mus wagen/
Ick sepde ja/wel (sep'd' hy) doen je bootschap wel/en komt dan
 weer hier/
En brenghme bescheyt/ ick selje dan mit wijn inne bier/
Oock mit leckere spijs louter op vullen.
Ick liep as ien wyntthont/daar de kracht der gedachtenis op 't
 smullen.
 Fobert, **E**n besteld' de Bzief sonder lang te dzalen. (betalen?
Nietense je upt de Bzuylost gaen/sonder 't port vande bzief te
 Had'

Jorden, Had' ick niet kenne loopen ick had' wacker slaegh 'e hr'gen/
Want so haest als 't bzieffe 'e lesen was/was' er so deel te begen
Dat 'et te wonder was / se vzaeghden mijn wie of 't mijn hadt
e geben?

Hoe soud' ick 't weten (sepd ick) hoe hy hiet / ick heb hem van me
leben

Niet meer 'e sien / as doen hy mijn dat bzieffe gaf/
Dat was niet / sy verrighde mijn al meerder af/
Waer alsoo ick ten open sagh / soo lichten ick mee hielen/
Se beerde alliens of se me soude vernielen/
Dan de vzees' vooz slagen maecten mijn so ras / dat ick 'er ont-
quam /

En by de Monsieur raecte / die de angst upt me hert nam /
Dooz een wel gedeckte Vis: daer ick lustigh of moecht schaben /
En met wijn en bier / wat me luste / mijn dozstigh hertje laden.

Fobert, 't Moet al wat besonders 'e weest hebben / dat je op de Zyuy-
loft vzaecht.

Jorden, Ick heb' et niet 'e lesen / dooz dien ick 't niet kond' sien.
Fobert, Was 't nacht?

Jorden, O ja 't was ontrent tien uren. Fob. Weer had' je so laet eweest?
Fobert, By Pietje domp hoozu / en by Kloentje Melis geest /
Jorden, In de witte Ceerton / op 't hoekje vande huy rooms steegh.

Fobert, Wat Daert woont daer? lord, Fobbes nimmermeer te deeg.
Fobert, Hoozd' ie deer niet / hoe 't mit Knijf inne Anne sel of loopen?

Jorden, Se selle trouwen / soo se de Goper kennen uptkoopen /
Want se heeft bekent datse trouw van hem hadt.

Fobert, Wat malle meer isse? verloofd' ser gat
An de Goper / in lietser van Knijf klaterjassen?

Jorden, De Goper was al te bloot / hy wilde het spne in 't heure niet
passen /

Fobert, Weur inne aleer datse 'e trouwt waren / en daerom kreeg hy slip.
Was sy dan soo nagel sieck? lord, Ja gelijk een schip

Fobert, Dat mit ope nagel gaten in 't water wert 'e stoten.
So hooz ick wel / aertse nee de boom daar se van is 'e spzaten.

Jorden, Want 'er Daar houdt noek veel van' flansen.
In 't gemeen selle de jonge na des Oudens singen danffen.

Binnen een groot geraes.

Hooz Fobert wat 'en gewelt / wille we iens gaen besien
Wat nieuws offer is / of wat of 'er sel geschien?

Fobert, Ick bin te vzees / loop herd' / ick valge / maer blijft buyt' se hoot.
Jorden, O man / ick ben alsoo ang' als ghy vooz de doot. Binnen.

Ian Alleman, Vredenryck, Tyngebeck, Stout, eenige
Burgers en Bootgesellen.

Stout,

Wy stonden op het Hoofst/daen 't Schip sijn anckers velde/
Sijn seplen gyde/en de boot in't water stelde/
En doen/na oude wyse/de Schipper en Pilot/
Het noch vier slechte maets hier lande/'t zy om voot/
Om hier/af ander goet in dese Stadt te koopē/
Wy riepen welkom maets/hoe is u reys geloopt?
Dy sepdē wel en goet/en gingen stee waert in/
Wy stapten inde boot/en hielden in't begin/
Ons stil en byndelijck/tot dat wy over waren/
Doen was het elck sijn best/en wilt geen byant sparen/
De Schiplien wisten niet/wat dat'er over quam/
De Bootsman riep/hoe nu? wat maechte u dus gram?
Maerom neemt ghy ons goet? ey! bynden waer wilt hene?
Ick sepd'/Godts wraeck-swaert spzinght den Tyrān booz de
Wy vloekē 't spaens gespuys/en bechten booz ons rust/ (schene
In 't schaduw' van Passau/dies of het u niet lust/
't Geen wy u schaffen/dat en kan ons tocht niet hind'ren/
Wy doen al 't geen waes dooz de Spaense macht kan mind'ren/
Terwijl de eene roofd/en plunderd' wat hy vint/
Een ander 't Habel kapt/de derde 't sepl ontbint/
En suerd booz wint en stroom het schip vol rijke gaben/
Bymoedigh na ons Stadt/en in ons kasse haben/
Daer saghmen groot en klein/vol byeghde om dien bynt/
En jupghden om ons komst/als om een Konings bynt.

Ian Alle,

W dact is pyfens waert/hermits het is een teken/
Dan u kloechhertighyt/wie van dit stuck hoorst spreken/
Sal seggen/'t Zeeuwse bloet byt byerigh op het Speck/
En sleurt het bloedigh krups dooz 't water en dooz bzeck/
Het soe een pber/dat sy eerder sullen sterben/
En wat hen 't leven geeft/aen kaf en sienters kerben/
Dan dulden dat Maracn weer in'er Besten schuyt.

Vredenr,

Dooz kloechte mannen wert de breed' en rust gesuyt/
En Goddelijcke liefde/het alles hout te gader.

Tyngebeck

Ons troost en heyl bestaet in d' aller dingen Dader/
En dat hy met ons is/vertaont ons gantse werck/
Want waer 't soe niet/de Speck die waer ons veel te sterck/
En kloof ons als een hout/daer hy nu schijnt te schrieken/
Mits hy niet anders doet dan pffelijck te blicken/
Hy dreygt ons met verderf/en verder niet en komt/
Ons licht ontsteecht/en 't syne dat wert nyt gedonpt.

Ick

Stout.

Ick pver voozt en voozt/ om 't Spaense bloet te krencken/
 En sal noch op de doadt/noch felle slagen dencken/
 Wen ick de vyant moet/ter Zee of op het lant/
 Maer verchten tot der doot/of tot sy zijn aen kant.
 O Zeeuwen opt vermaert vooz burgers van de baren/
 Vooz Meester's bande Zee/en van om kloeck te baren/
 Vermeert u oude naem/beset de mont der Scheld'
 Met u gheielt gherit/en al de Schepen velt/
 (Of bzeugtse in dees Stadt)die vooz den vyant komen/
 Ons doende wert ghy sierck/dooz dat hen wert ontnomen.
 Alhoewel ick wel denck/dat dooz het groot gerucht/
 Dat snelder dan de wint van d'een tot d'ander vlucht/
 Ons Heeren weten wat dat wy hebben bedzeven/
 Doo moet ick evenwel hen 't stuck te kennen geben.

Ian Alle.

Dan doet ghy soo't behoort/ Tjngsieck en Vredenryck
 Laet ons mee gaen. Stout. Dat 's goet/so sien de Heeren blyck
 Van 's burgers goede wil. Tjng. Dooz mijn ick ben bestendig.

Vredenr.

En mijn gelaet bewijst/hoe dat ick ben inwendigh. Binnen.

Vierde Bedrijf.

*Koenraet, Eelhart, Reynbert, Heereman, Iohan van Kuyck,
 Ian Alleman, Vredenryck, Tjngsieck, Stout, en eenige
 Burgers en Bootgesellen.*

Die d'oppermacht bekleet/is nimmer sozgens sat/
 Maer vreesf altyt de slaghe van 't overwickend' rat/
 Dan plaeght hem bypten leet/dan d'onderdanens mydingh/
 Dan huys-verdziet/en dan sijn sinnens t'samen strydingh/
 Die leefder soo gerust in een verhebe staet/
 Als wel een Herder die sijn schaepjens hoeden gaet/
 En evenwel 't gesagh is pder een behaeg'lyck/
 Volgens naturens dyft/dis opt en opt was graegh'lyck
 Pa d'opperheerschers stoel/vol kommer en verdziet/
 En daer de nijt veeltijt sijn swart vergift opschiet/
 Al leest een Prins gelijck 't behoort: noch vintmen tongen
 Die hem belabben/want dat sijn gewoone spzongen
 Van 't onder-aerts gessoet/die altyt p'ren na
 Die rokeningh van twist/en veel'er sielen scha/
 Pochtans het gaet hoe 't wil/de goede Heeren sterben/
 En vooz de woelery het sael'ge ryck be-erven.

Maer

Maer die hier soo regeert dat yeder mensch hem bloeckt/
 Om dat hy het verderf syns onderdanen seecht/
 Die stoyt dooz Atrops pyl na d' eeuwige ellenden.
 De Spaensche Coning/die dooz 't Paeps gedzocht verwende
 Van syn goethertigheyt/verdient so swaren straf/
 Als Gods gerechticheyt opt dede. Want wie gaf
 Meer reden tot gesucht/ als dese/ dooz syn beulen/
 Die Godt verlaten/en met Plutos knapen heulen.
 Daerom doen wy ons best/om hen gewelt t' ontgaen/
 En waer men kan of mach/syn looten af te slaen/
 Wy hebben 't Grieksche Paert manhaftigh uptgestooten/
 En maken een begin om bypicheyt te pooten/
 Daer ons de tijt toe noot/bermits het spaens ghebroet
 De Goddelijcke wzaeck op hen verhaesten doet.
 Nu ons vergaderingh geschiet om te besluyten/
 Hoe men 't maecht met de Don/die ons voozneem woud stuytē/
 Maer miste/en nu sit in ons gewelt en macht.

Belhart.

Dooz dien dat nu syn saeck soo verre is gebzacht/
 Dat des gemeentens stem syn oozdeel upt moet spreken/
 Doo is ons 't swijgen best/tot dat sy toonen teken
 Van hen herten besluyt/dies mannen seght u sin/
 Wy stellen 't nu aen u/ op dat wy u niet in
 Een put en lepen/daer de na rouw u vernielet/
 En daer de wanhoop u ontredent en ont sielet/
 Want weeltijts moet de raet/wen de gemeente lijt/
 Schoon sy 't niet kanden hoen/verdzagen het verwijt.

Ian Allein.

Ghy zijt ons Vaders en de wacht is u beholen/
 Wy moeten swijgen/'t en sy dat wy u sien dolen/
 En alsoo vooz als noch/wy niet en sagen dan
 D' yber vooz ons staet/die min u selfs siet an
 Van ons veruoegingh/ soo en moeten wy niet treden
 In 't gene dat u past/maer stellen ons te vreden
 In alle wat ghy doet/bermits wy weten dat
 Ghy niet verrichten wilt/'t geen ons maecht moe enmat/
 Of nu en dan vol dzuck/maer dat ghy ons wilt maken/
 (Indien het God beliest) soodanigh/ dat wy raken
 Tot dwingers van de geen/die nu ons meester zyn.
 Van nietemin ick seg/ indien het stond aen myn/
 De Don en soud syn hooft niet langh op 't lichaem dzagen/
 Deel weyniger ons staet/of pemant meerder plagen/

Vredenrij.

Ick stem syn doot. Tijng. En ick. Stout. Recht heden by een
 En hanght den hant daer aen/wiens nimmer satte balg
 Van 't Nederlantse bloet/ een dicht-gedrepede koozde
 Al ober lang verdiend: soo eynvicht men syn moozde/

En

- En stelt hem tot een proef van onse bitterheyt/
Op alle Tyranny en Spaense Majestept.
- Reynbert. Salmen dooz sulcken daet de vyant niet vergallen?
En trecken tot 't verderf van ons en van ons wallen?
- Heerema. Maect geen swaerhoofdigheyt in Pacicos doot/
Maer denckt dat wy daer dooz betoonen dat wy groot
En moedigh zijn/ om hen manhaftigh aen te grijpen/
En dat wy nacht en dagh ons bzejn en sinnen slypen/
Om hen te vellen/en ons macht te dzagen tot
En saggelijck gebiet/en (met de hulp van Godt)
In weynigh jaren soo te rijzen/dat ons handen
De geessel zyn van hen/en van al ons vyanden.
- Vrededr. 't Vergate bloet roept waeck/en eycht sijn siel vooz't recht/
Daer geen aensien verschijnt/ maer daer de Heer en knecht
Genwaerdigh zyn/sijn doot den Spaensaert sal verbaren/
En in't moozdadigh hert/een schrick en beving baren/
Want wen den moozder siet dat de Justitie bloeyt/
En dat rechtvaerdigheyt d'ontrouwe loten snaeyt/
Dan sinckt sijn hert/en hy hem nauwelijcx kan verweeren/
Soo seer suelt hem de straf: en d'opper Heer der heeren/
Ontbloot hem t'eenemael van moet en kloecke da'en/
Soo dat hy/beeltijts dooz de vrees moet ondergaen.
- Reynhert. Wel aen/sao 't peder een behaeght om hem te dooden/
Soo stem ick mee daer toe. Gunt opper-God der goden/
Dat wy/dooz ons gedaen niet trecken meerder leet/
Maer dat daer dooz ons staet/tot vergenoegingh treet.
- Koenraet. Dat hoop ick: mit ons sin is om het quaet te dempen/
En tot 'er doot toe/vooz de repne leer te hempen.
- IanAllem. Om dat voozneem te voltrecken/waech ick al
Wat dat ick nu besit/en nach verkrijghen sal.
- Jan va, k. Byber ken ick goet en macht ig/met Godts segen
Om te bewercken 't geen ghy voozneemt/daer en tegen
Sie ick in u pet/dat de rechte loopbaen mist/
Diet dat ghy uwe tyt onnuttelijck verquist/
Gneen/maer ick en kan u haestigheyt niet loben/
Die ghy hebt/om de Don van 't leven te berooven/
Denckt niet dat ick hierom de Zeeuwische vryheyt haet/
't Is pet gewichtighs dat myn tot dees reden raet/
Gen Bood is na den Ziel/om Lumu te vertogen/
Hoe dat ghy niet en kunt de Spaense moetwil dogen/
Waerom ghy dien verstaet/op hoopingh dat Nassau/
D plaets vergummen sal in sijn vreed'samigh schau/
Ick twyffel wel niet/of de Grave sal ons senden/
(Tot steunsel van ons macht)een hoopje upt sijn bende/

Dan 't gaet niet al te vast/om dat hy eerst begint/
 't kan licht gebeuren/dat hy wel ons daet bemint/
 Maer seyt men kleene hoop/en mach alnoch niet belen/
 Dat ick daer van aen u pet soude mede deelen/
 Hout u een weynigh kloeck/Oranje komt mee af/
 (Met meerder kringh sluy) die noyt yemant reden gaf/
 Om over syne da'en te treuren. Dus kan 't loopen/
 Alhoewel ghy en ick/een beter kans verhoopen/
 Ick neem nu op sijn quaetst/gelijck 't doek kan geschien.
 De Spaenjaert sal ons daet niet dooz de vingers sien/
 Maer soo haest als hy kan ons weder willen dwingen/
 En weder als wooz heen/op onse schouwers spzingen/
 En indien dan de Graef ons geen bystant en doet/
 Soo loopt ons rust gebaer/en Pacicos bloet.
 Nocht hen tot meerder quaet/dooz dien sijn stam en daden:
 By hen in achtighg zijn/Vaerom soo soud ick raden
 Dat men hem leben liet tot Luni ons versterckt/
 Want by aldien de Speck/na ons verderben werckt/
 Er ons ontset geschiet / soo salmen hen ontbieden.
 Dat by aldien sy niet van onse Besten vlieden/
 Wy met de weetste doot/van yemant oyt bedacht
 Hem sullen dooden: maer verschopen sy hen macht/
 En laten ons in byee/ soo salmen hen/hem geben/
 't Is sonder twyffel/of sy sullen om sijn leben
 Deel doen: Dewyl sijn staet hen tot sijn eeringh troont/
 Dan sent de Graef ons hulp/ soo dient hy niet verschont.
 Dit is mijn oordeel/niet om u een wet te stellen/
 Ghy doet u sin: ick soeck u wooslagh niet te vellen/
 Maer seg slechts wat mijn dunckt/wat dat 'er dient gedaen.
 Te werden/ommeer leet en klagen te ontgaen.
 Keynhert **Mijn heer/mijn dunckt ghy raet tot yets/gebefst op reden/
 't Is altyt woegh genoegh op 't wreck-toneel te treden/
 Meer suchten om dat sy te haestigh waren met
 Hen waeck te hoelen/dan 'er doen om het belet.
 Dan hen vertoozenthept.**
 Ian v. k. **De haest kan onheyl brouwen/
 Daer de verdraeghsaemheyt dat ongeval kan schouwen.**

Vryhert uyt.

Vryhert. **Mijn Heeren/na u last/heb' ick mijn reys beleyt.
 Koenraet. Zyt welgekomen/gaf den Graef u goet bescheyt?
 Vryhert. Gewenst/want soo haest als ick hem te wooren leyde/
 Dat wy de Spaense Pest ons Stadt beset ontseyde/**

Om ons te setten inde handen bande Dins/
 Soo sepd hy/ sulcke daat/ en kunnen wy geensins
 Verachten/want het strecht seer grootlycx tot ons' voordeel/
 En na dat hy daer op gehooft had' yders' oordeel/
 Soo gaf hy last aen ses vaendelen/om tersiont
 Te trecken na ons' Stadt; Soo haest en had' sijn mont
 De last niet uyt gesegh't/of de gepreste/namen
 Den affsheyt vanden Ziel/en met mijn herwaerts quamen.
 Ick ben voor uyt getreen/op dat ghy contschap krijght
 Van 't nakende behulp. Eelh. Wiens hert nu niet en stijght
 Pa 't eenwigh hepligh kooz/ om God voor sijn weldaden
 Te dancken/die is waert datmen hem sal versnaden/
 Ja bannen: want het geen dat ons' als nu geschiet/
 Komt ons van bodenen; maer vande menschen niet.

Heerema.

De Burgerij die gaet met vzeughde hen ontfangen/
 Dewyl sy sien een eynd van 't hertelyck verlangen.

IanAllem.

Kom gaen wy vzoelyck heen/ons' vzeese heeft geen ent/
 't Doozspoochfel van ons' rust komt op ons' aengerent.

Eelhert.

Wy sullen by de Doort op hen inkomen wachten.

Ian v. k.

Geluckigh is de staet/wiens Heeren niet en trachten
 Van na de vze vzeed'. Vredcnr. Dat is seer wel gedaen.

Tijngsieck

't Sa buldert met 't geschut/ en laet de trommels slaen
 Tot teken/dat hen komst ons' welckom sal wesen.

Stout.

Met Godes hulpe/wy nu voor geen Spanjaerts' vzesen.
 Binnen.

Binnen wert geschooten, de trommels geslagen, en geroepen Vive
 la Geus,

Pacico inde Gewanckenis.

Pacico.

De Stadt is vol geraeg/de blytschap schijnt ten top/
 Men singt en springt/ en schreeuw't/alleens of Bacchus soep
 Den sinnen had beset: van waer mach hen dit komen?
 Het moet yet sonders' sijn dat hen heeft ingenamen/
 't Sy dat sy op een nieuw ons' macht versloegen/ of
 Dat Lumi hen versterckt/ ha! had mijn lust verlos
 Hoe soud' die grafen/ dooz de herten van de Zeeuwen/
 En doen 'er van verbziet/ als nu van vzeughde schreeuwen.

*Talbout, Koenraet, Eelhert, Reynhert, Heereman, Iohan
 van Kuyck, Ian Alleman, Vrybert, Vredcnrijk, Tijngsieck, Stout.*

Talbout,

Wy hadden nergens heul/en dwaelden op de Zee/
 Als hoopeloose van te binden een goe ree.

Soo quamen wy in't lest ons ancker uyt te werpen
recht vooz den Ziel: doen gingh het op een sinen scherpen/
Om pet te dencken dat ons voozdeel konde doen.
Maer 't was al vyzichteloos/ men kond' ons doot niet hoen/
Na veel 'er oozdeel: dan de Graef van Lumis sepde/
De hoop van goede kans/ oyt moedigheyt berepde/
Wy zyn nu op ons laeghst/ ons sterfdagh is op hant/
Een yder is ons schuw/ en drijft ons uyt sijn lant/
Ong staet vooz oogen om ellendighlyck te sterben/
't En zy ons moedigheyt ons beter doet verwerken/
Als mannen maecht u hert/en vaert eens na de wal/
Om te besien wat God ons daer verleenen sal.
Stracr was een yder reed/ de nacht begon te vallen/
Wy sepden met ons Vloot dicht aende Zielse wallen/
Met opset om 't getal der Schepen dat 'er lach/
't Ouswaerts te trecken/want wy sonder tegenlach/
Dat konde doen/gelyck de overwinst vertoonde:
Maer God/'k en weet waer dooz/ons tot pet anders troonde/
Dat was/dat wy de Stadt aenbielen/die wy licht
Verwonen sonder schaed/bermits sy niet te dicht
Bebest was/ en oock om ons komst hen soo verbaerde/
Dat yder een 't ontliep/en meer sigh selfs bewaerde/
Van datse ons aenval beletten/want de schizick
Die was soo groot in hen/dat in een oogen blick/
't Oranje vaendel streefd' vand' hoogh gestoompte taozen.
O had 'je doen gesien/hoe d'herten/die te bozen
Als moedeloos en mat/dooz des vervolgers swaert/
Godt baden om de doot/hen na hen oude aert
Verheughden om de winst/die wy soo licht verkregen/
En danckten 't eenwigh licht/vooz d'onberwachte segen.
Als yder was vernoecht/en 't buyten wiert belet/
Diet dooz een strengh gebodt/maer dooz des redens wet.
Doen wiert de Raet vergaert/om overleggh te maken
Wat dat het beste was om uyt den dzyck te raken/
't Zy om ons overwinst te houden vooz ons best/
Of die te maken tot een upl en krape nest.
Eerst was de raet gesplijt: maer eyndlyck eenfynnigh/
In dat men blyven soud' want schoon den byant vynnigh/
En machtigh op ons valt/soo lpen wy geen last/
't En zy dat hy te land en water ons verrast
Bermits ons Vloot lept reed/en vaerdigh om te baren/
Soo haest als wy 't aen 't lant niet langer kunnen klaren/
Van God die 't alles weet/weet ons gemoet en hert/
En dat ons al 't verdziet/om hem beschozen wart/

Want om dat wy sijn Woort meer achten dan de wetten
 Die d' Antichrist/ om gelt te winnen/ in gingh setten/
 Soa haet men ons ter doot: maer God bepleyt ons saeck/
 En het vergoten bloet roept staegh aen hem om wzaeck/
 Daerom ons manheyt sijngh/ en beurt het hooft na boven/
 Om te bestrijden die Gods heerlyckheyt berooven.
 De tydingh van u daet was ons soo aengenaem
 Als nu ons bystant is/ de schaterende saam
 Sal dit Romeynse stuck de werelt oberdzagen/
 Gelijck sy komen deed/ doen sy de loase lagen
 Der koningen bevyd/ waerom sy die verdreef/
 En haer in het getal der vype Steden schreef.

Koenraet.

't Gewissens dzang ons walgd' en 't Spanjens pachtig lebē
 Heeft ons de gront gelept/ en nechtigh aengedzeven/
 Om 't onverdzaeghlyck juck te werpen in den dreck/
 En Albas bloedigh swaert te weeren van de neck:
 Te meer/ wy sagen dat u aenslagh wel geluckte/
 Mits ghy een goede Peerl van 's Koninghs kroone ruckte.

Talbout.

En ghy noch groater ploek op Philips verdrven haelt/
 Vermids de mont der Scheld'/ waer op Antwerpen pzaelt/
 Nu als geslooten is/ soo ghy 'er wilt op passen.

Eelbert.

Sy kunnen niet 'er konst ons bootsluy niet verrassen/
 Want haer Zee-lievigh hert is altyt opter vaert/
 En sien al wat de Scheld'/ of wyde Zee ons baert.

Talbout.

Soo doen wy op de Maes/ die wy soo vast be sluyten
 Dat niemant ons ontslyt/ van binnen of van buyten.

Jan Allem.

Wy zijn nu buyten sozgh/ besluyt nu in het kort
 De Don sijn doot/ aler hy ons onstolen wort/
 Want onder ons zijn noch verbit terde Papijsten/
 Die stadigh besigh zijn in 't smeem van sulcke listen/
 Waer door sy dese Stadt weer krijgen aen de kant/
 Van hem/ die wy al sin verklaren vooz vyant.

Heerem.

't Is seker datter veel/ alhoewel dat sy swijgen/
 Soa hooms zijn dat sy noyt vernaevingh sullen krijgen
 Wen ons regeeringh: maer wen sy een open sien/
 Wen aert vertoonen: dan wy moeten alles blien/
 Wat hen de huydel looft/ en soo voozsichtig stueren/
 Dat ons regeeringh nu en eeuwighlyck sal dueren/

Talbout.

Van wat Don sprack dees' vyant? Reynh. Van Paciera/ die
 Van hen gebangen is. Talb. Mijn dunct ik in 'er sie
 Begeerte om sijn doot in aller hyl te haeste/ (ste
 Waer upt ontstaet hen haet? Reynh. Mijn heer/ t is eē der quaet-
 Tyjannen/ die de Duc met hem upt Spanje vzaecht/
 Wy ons soo seer gehaet/ als van sijn volck geacht/

Hy quam tot ons verderf/maer 't rat begon te dzyper/
 Hy meende in dees Stadt sijn Wolleben te wepen/
 En juyt ver veerd' de kans/want wy behielden 't belt/
 En hebben hem vast in't vangenhuys gestelt.
 Een van ons Burgers meend' een buyt by hem te binden/
 Waerom dat hy hem dwongh sijn kleeren te ontbinden/
 Hy vond' niet dat hy socht/maer wel een Edel/ daer
 In aengetekent was/wie dat de Moordenaar
 Vermoorden woud'/ van 't pupck der Nederlantse Adel/
 En setten hem daer dooz te vaster in den Sadel.
 Wat dunckt u/is soo een niet waerdigh datmen hem
 Sijn eygen oordeel gunt? 1 alb. Ick geef u eysch mijn stem
 Waer eer ghy hem ontsielt/ begeer ick hem te spreken/
 Om sien/ of ick in hem bebind' al de gebreken/
 Waer mee ghy segh/ dat hy te kennigh is belaeen.

- Vredens. Sijn wyet heyt sult ghy uyt sijn reden wel verstaen/
 Want schoon of onse dyangh hem op het vinnighst perste/
 Hy bleef noch heerschend/ en staegh op sijn tanden knerste/
 En swoer dat dooz ons doent' ons leet dooz handen quam.
- Tijngsleck Sijn wesen toont dat hy sijn lebens aenvangh nam
 Wt Albas wyet geslacht. Stout. Hy is wie 't ooc mach wesen/
 Wy maken dat men hem voortaeen geen meer sal vreesen.
- Keynhert. Laet ons ter maeltijt gaen/dewyl 't de tijt gedooght/
 En dat de Son al is op 't topje van sijn hooght/
 Een teken dat de dagh is aen het overwicken.
- Ian Alle. Wy sullen vooz het volck bequame plaets beschicken.
 Koenraet. Doet soo/maer siet wel toe dat veder recht geschiet.
 Vryhert. Wy doen getrouwelijck al 't gene ghy gebiet.

Binnen.

Theodoor, Gysbert, Geerbert.

- Theodoor Indien ick mijn by u niet hadde schuypl gehouden/
 Soo waer ick niet de rest verjaeght geweest. Gysb. Sy souden
 Dnoch niet beter doen soo ghy quaemt aen den dagh.
- Theodoor O aelijcke tijt in plaetse van ont sagh/
 Soo moet ick nu ont sien/en als een kroover schuyplen.
- Geerbert. De meeste swaerte komt op de vermaertse suplen/
 En 't Goddelijcke sijt meer last dan 's werelts: want
 De Dupbel van altoos geweest is een byant
 Van 't Goddelijcke licht. Theo. Dat 's waer: dan byzome sielen
 Dien met geen byzlijckheyt Gods kerreke vernielen/
 Ick roepe om de doot/nu 't Achironse stoet
 Wt dees vermaerde Stadt de rechte leere doet/

En

29

Gijfbert. En de Calvinsē Sect in t openbaer doet d'aben,
Soo niet/ u gulde tong is noodigh om te laven
Met Goddelijcke troost/ de herten die noch zyn
Begeerigh na de daet/ en haters van de schyn/
Want schoon de Geusen hen tot opperhoofden maken/
En tegens 't Rooms gelaof soo seer aen 't woeden raken/
Dat niemant met 'er weet de Paus moet houden booz
Der Kercken Herder/ soo zyn nochtans vele dooz
De liefde tot de eer der onverbalschte waerheyt/
Verschuyplend' onder 't rot/ en haters van de klaerheyt/
En beynsen hen mee Geus/ om dat het loos gespoock
(Dat komt en gaet/ gelijk een dicke damp of roock)
Hen niet verstoot/ en neemt de nootduyst van 'er leven/
Daerom stelt u gerust/ en wilt ons niet begeven/
Hen maedwil sal wel haest het rechte loon ontfaen.

Geerh. Als hen het onheyl raecht sal 't ons niet wel vergaen/
Want wen de Spanjaert komt dees besting weer te krijgen/
Sal hy wie dat hy vint aen 't maoyt Tuweel op rijgen.
Al roeptmen wy zyn Paaps/ dat vordert geen verschoon/
Hen antwoort wert/ ghy hebt de Koninckrijcke kroon
Verneert/ daerom moet ghy met de ketters lijn.

Theodoor. Ich sal ons/ en al die booz 't Rooms gelaobe strijen/
Wel hoeden booz de doot/ of 't minste ongeval/
Want nimmer mijn gemaet of neppingh rusten sal
In 't wercken om de stoel hier binnen weer te stellen/
En in de plaetse van de Geusen en rebellen/
Te hebben tot gewelt en heerschers van dees Stadt/
Het Ed'le Spaense bloet/ en lievers van de Schat
Der ware Kercke Gods/ daerom wilt eens vergaren
Al die ghy weet dat noch in Petri Scheepken varen.
En wenschen dat de Geus met alles dat hem raecht/
Dooz eeuwig in de gloet der helsche barningh blaecht/
Om dan gelijcker hant een middel te beramen/
Daer dooz dat wy die/ die ons onse vyphet namen/
Vernielen/ en veel meer hen laden op de neck/
Als sy ons nu doent: Gijlb. Wy ons vint ghy geen gebreck:
Van pber tot het geen dat boozdeel kan bewercken/
Gelijck ghy 't aller tijt upt ons gedaent sult merken/
Want booz de ware kerck strijd' ick tot in der dood/
Dogh schynlijck in boozspoet/ en steel wijs in de noot.
Geerh. Cerick mijn soo verloop/ dat ick in mijn gedachten
Sal na de ondergangh der Roomsē Setel trachten/
Soo siet men dat de Son de dageraet verrast/
En dat op d'Alpes Krupn de groene klaber wast.

Ich:

- Ick beyns mijn Geus te zijn/maer Godt weet dat mijn sinne u
 Een and're leere/dan de Roomsche Leer benennen.
- Theod., Depnst u soo geus te zijn als yemant in den hoop/
 Schelt vyz op ons geloof/als of je datter loop
 Wilde verdrukken: op dat niemant sal vermoeden/
 Dat ghy yet anders in u gedachten kunt voeden/
 Te meer/om ghy alsoo meught t' aller tijt verstaen/
 Wat dat 'er inde raet wert tegens ons gedaen.
- Gysbert., Dat is heel licht te doen/vermits sy ons vertrouwen/
 En vooz hen mede-maets en vasse leden houwen.
 Maer Pacicos draet die loopt seer ras te niet/
 En sijn verstaentude ziel de doot vooz oogen siet.
 Ick heb terstant gehoozt van yemant die 't wel wiste/
 Doch niet en weet dat ick het houw met de Davisten/
 Dat morgen eer de Son betreet sijn hooghste trap/
 De Ridder hangen sal/ O bloem der Ridderchap/
 En gloz van Coleed' /beloont men soo u deden
 Dooz uwe Dozst gedaen: ick bid u helpt mijn raden/
 Hoe datmen dese Helt upt het gebaer verlost.
 Ick ben 'er toe gesint/het kost oock wat het kost.
- Geerh., Ick wens sijn vyzheyt: maer wat raet om hem te lossen?
 Theodoor De leeuw boogh altyt dooz de list der loose Vossen
 Een vyzyn vol vonden kan wat ongemeens bestaen/
 En dooz een vzeemde treck geluckigh voozt doen gaen/
 Deel saken van belang/en na 't gemeene doozdeel/
 Ondoenlijck/heb ick wel/en tot mijn meester's doozdeel
 Ge-upt/maer noyt en had ick swaerder by de hant/
 Van dese/want de haet van onse doot vyant/
 Verdoozent al de paen die tot sijn troost gedven/
 Van echter om de Don vooz 't sterben te bezven/
 Soo sal ick in de stilt in mijn vyzyns kamer treen/
 En sien wat dat ick daer kan tot sijn doozdeel smeen.
 Vergaert ghy (als gesept) ons vyzunden tegens tien
 By een/om sien of sy ons ergens kunnen dienen.
- Gijsbert., God en sijn heyl' gen u verstercken/en u geest
 Begieten met een raet/waer dooz des Adels keest
 Op vyzpe voeten raecht. Theod. Ick ga dan in mijn kamer/
 En klop aen 's hemels deur/met der gebeden hamer/
 Om upt het Cabinet der Godelijcke raet/
 Nets te verwerben/dat de vzeve Ridder haet.
- Geerh., Gaet waerde Vader gaet/terwijl wy uwe Schapen
 (Gelyck ghy hebt geboon) hier by malkander schapen. Binnen.

41
Vijfde Bedrijf.

Talbout alleen.

Die luck op lucken hoopt/en rijst gelijck de Son/
En echter al sijn doent op eygen macht begon/
En dreef onbetende (moetwillens/ of naer 't aerde
Der heydenen) hoe God (die niemant noyt en baerde/
Maer dooz sich selve van de eeuw' der eeuwen af
Sijn wesen had) al 't heyl dat hem ontmoete/gaf/
Die rijst tot waerder val/want die Gods hulp ver(saken/
En dooz een hooge moet hen selve sterrick maken/
Die komen noyt tot stant/ maer naken staegh den val/
Die eer de hooge als de lage raken sal/
Dooz dien de hooghmoet met de staet begint te groepen/
En daer de hooghmoet is en kan Gods breez niet bloepen/
En sonder die/besit de quade wil het recht/
Waer dooz 't beginsel van 't verderf wert aengehecht.
De spaense Coningh op de repne leer verbeteren/
Heeft sijn beswozen plicht Godschendelijck vergeten/
En dooz de hooghmoet steunt hy op sijn groot gesagh/
Alleens of sijn gebiedt de Godheyt dwingen mach.
O qua inbeelding'/ en te verre selfs vergeting/
Die was, die is, die blijft; bereypt alreets een keting/
Waer aen u boose ziel gekerckekert sal staen/
Die eeuwigh inde gloet van 't Phlegiton sal bzaen.
Wat baet het werelts/ wen men eeuwighlijck moet spen?
Wat vordert het gebien van groote Landeryen?
Alsinen na wepigh tijt moet leven in de schoot
Dan die/die altijt doot/en nimmermeer en doot.

Ielis en Don Paciêco geketent aen handen en voeten wyl.

Ielis.

Mijn heer/ hier is het Speck dat onse statten namen/
Ter eeren van de Prins/ om Spanje te beschamen.

Pacie,

Hoe wel mijn staet bereyscht te bidden/soe en kan
Ick evenwel mijn hert daer niet toe dwingen: span
Mijn byp in weeder klem/of doot mijn oock op heden/
Ick vordert geen genaed'/ dooz tranen of gebeden/
Mijn oogen zijn gewent om 't weetsse wezet te sien/
Mijn hert te heerschend' en te jachtigh na 't gebien/
Om van een haop die 't recht der koningen ver(swacken/
Genaed' te pzacchen/ neen: ick laet veel lieber hacken

Nen fenters dit geraemt/dan dat ick vooz'er kniel/
De romp is in'er wacht/maer mijn doozluchte siel
Hups-vest in hooger hant/wat zyt ghy vooz een rekel?

Talbout.

Geen rehel/gelijck ghy/maer een gesonden sekel/
Om't Spaense ankruyt upt de Pederlantse thuyt
Ceroyen. Pacie. Snode siel bevecht ghy mee de krupn
Van Gods gesalfde? Talb. Peen/ick soeck de macht te dempen
Van hem/die niet en soeckt dan om het recht te schzempen/
En die van Pluto selfs/ de kroon en Scepter kreegh/
Ick weet niet wat gespoock in uwe hersens steegh/
Dat ghy/ gebangen noch derft tegens ons uptbaren/
Als of wy't smootste volck der gantsche werelt waren.

Pacieco.

Dat zyt ghy/en u doent wert u na ey/sch beloont/
Hoopt na geen soen/want ghy te schendigh hebt gehaont
De Maje stept van hem/die waerdigh is te eeren
Dooz's werelts opper-heer. Talb. Die meerder derf begeeren
Van God hem gunde/bzenght sich selve inde ly/
En krijght een naeckte huyt vooz's werelts Monarchy.
Wilt ghy wel doen/soo valt de Rechters vooz de voeten/
En bidt dat sy uwt straf gelieuen te versoeten/
Misschien verkrijgt ghy heul. Pacie. Eer ick mijn so verlaeagh/
Versreckt de hel tot troost/de Hemel tot een plaegh.

Talbout.

Pacieco.

Talbout

Pacieco.

Derfreckt de hel tot troost/de Hemel tot een plaegh.
D' stug en wzevelheyt sal u tot nadeel strecken.

Het is geen nadeel/dat de eer bevyjt vooz vleecken.
De doot sal't loon zyn van u ondeught en geweld.

Peen/een ken-teken van mijn mansheyt/die sich stelt
Tot aen het eynde/tot verbedeging van Spanje/
Stoft ghy by op u Prins/de ballingh van Oranje/
En heft hem tot de lucht gelijck een Sciepien/
Die eertyts het gesach van Spanje knicken kon/
En buygent na de wil van't werelt pzachtigh Romen.
Noyt is de schijn/hoe schoon/tot waerdigheyt gekomen/
Wat wilt ghy tegens hem/die't swaert heeft in de hant/
En eben als een Leeuw van heete toozen bzant/
Om een onnoosel Schaep sijn pzoep soecht te mind'ren.

Talbout.

D' opgeblasentheyt en sal ons niet verhind'ren
In ons dooznemen/maer u doot verhaesten: wat
Meent ghy (O bloet hont) dat wy't ongestadigh rat
Niet kennen? of ons macht in's menschen buysten sluyten?
Peen/neen/wy weten hoe des werelts weelden sluyten/
Wanneer de hooverdy de Tyrannije teert/
Die nu en immermeer de Godtheyt heeft verbeelt/
En dat Gods stercke hant de kleene han doen rijzen/
Soo lange als sy hem gehoozsaemheyt bewyssen/

Dies

Dies vreesen wy niet vooz des Coninghs wreede staet/
Dat stuwigh na de val van syne setel wzoet/
Alhoewel hy en sy op and're bakens oogen/
Daer zyn wel groater dooz de selve gangh bedrogen.

Pacifco,

Het hoofdigh misverstant is veel'er volcken scha/
En dult geen waerheyt vooz en aleer 't is te spa.
Maer woelt en solt soo langh tot dat de swaerden blincken/
En dat een stale wet hen koppigheyt doet sincken.
Ghy niet die sieckt besmet/verwacht geen troost noch huel/
Maer wel een wreede doot/ dooz een ontmenste buel/
Dewyle u gedoen u oozdeel selfs gaet geven.

Talbout.

Gelijck ghy ons afbeelt/ was/ en is noch u leven/
Daerom genaecht u 't geen ghy seght dat ons genaecht/
Dw' Dominus is gebelt/dies u vry vaerdigh maecht/
Om morgen eer de Son het Duyen sal bestralen/
Te sterben. Pacie. Hal mocht ick u kop tot kas vermalen
Er dat ick heene reys/soo schiep ick noch vermaeck.

Talbout,

Ghy komt niet tot het wit van u verbloekte wzaeck/
Gaet bzenght hem weer daer hy te voozen heeft geseten/
Er hy een dagh berout/is 't snozchen hem vergeten.

Binnen,

*Koenraet, Eelhart, Reynbert, Heereman, Iohan van Kuyck,
Talbout, Ian Alleman, Vredenryck, Tjyns sieck,
Vryhert.*

Koenraet.

Dewyle hy niet dan op ons Regeeringh schelt/
En al te nechtigh na de Spaensche Koningh helt/
Soo kannen niet verby (na recht en redens wetten)
Om hem te dooden: want die 'm niet ontstet te setten
Togens 't gesagh van die/ die hem met reden pzanngt/
Dooz 't swaert of dooz de strop/sijn rechte loon ontfangt.

Eelhart.

Sijn stoutheyt gaf men toe/had' hy geen qua'er bedreuen/
Maer mit's hy oozsaeck was dat veel'er vriedigh leven
Ontrust wierd' en de doot deoz tyzannije/ vzat
Deel herten noyt verzeent van 't Pausselijcke pat/
Maer dooz sijn wreetheyt sprack en riep/wie is 'er vepligt
Nadien ick niet ontstien/selfs die de Roomsche heplig/
Aenbidden? So is 't recht/datmen hem bzengt ter doot.

Reynbert.

Die de onnosselheyt staegh voozden boesem stoot/ (ten/
De eendzagt twistig maecht:het recht vooz dwang/daet schuyz
Ende Goots-dienstigheyt jaeght in bedampste kuylen/

Heerema,

Verdient een straffe doot/ en werfse doek in 't lef/
Want aen het eynd' van 't quaet de straffe is gevest/
't Begint sel van het quaet en goddeloofse saken/
Is aengenaemen soet/ en doet de sinnen jaken
Na meerderingh van 't geen hen eyndelijck verlaekt/
En de gedwongen ziel in Plutos handen smackt.

Jan v, K.

De Spanjaert doet geen sond/ maer sal den Hemel erven/
Dooz dat hy Nederlant sal in de gront verderben/
Dermits wy ketters zyn/ die noch en sien op God
Noch op ons wettigh Dooz: Het Pausselijck gebodt
(Dat men sonder verlies der sielen niet mach krencken)
Wy met Calvini les aen kraf en moztels beucken/
Daerom den Cyber God hem moedicht tot de wzaeck/
En geeft sijn liefste soon de last van dese saeck/
Die pvert vooz het recht en de eere van sijn Vader/
De glooz der Christenheyt/ en aller sonden lader/
En valt ons op den hals met sulcken vasten moet/
Van dat hy met ons doot de Godtheyt dienst aendoet/
Dat hy/ en die dooz hem ons ondergaugh bewercken/
Gelooven dat hen God die saeck soo sal aenmercken/
Dat hy hen daerom met sijn vrede sal versien.
Diet vanden/ dit is 't wit van dese vrede lien/
't Hefloofse Paaps gedzoch sielt het vergif der sonden
In 't storten van ons bloet/ in 't maken van ons wonden/
In 't steuren vande Leer die op de warheyt steunt/
(Daer mee de boesse Paus slechts gupchel-speelt en deunt)
En in de onderdruck van onse vrye landen.
Van God/ die d'hoon verdriet/ doet ons den wolleff tanden/
Stant vastigh ons gemoen/ en best een peders vuyst (gruyft/
Aen 't wzaeck-swaert van de Speck/ van 't Peerlants bloet be-
Te laten pzoeben/ hoe verdruchte herten woeden/
Wanneer sy kans sien/ am'er schade te verhoeden.
Dies tot een teken van ons pver/ haught den Don/
Onaenge sien sijn staet: De spaense Coningh kon
Montigni (noyt besmet met dat de doot verdiende)
Wel dooden tegens danck van sijn bemintse vziende/
Wat keert ons dan/ om dese Spaense hont te doon?
Daert voozt/ hy is gedoemt van 't opperhoofd der goon/
Mits hy met al sijn doent/ na diens onteering trachten.
Men kent de boomen aen de bladen en de dzachten
Der vruchten: eben oock soo kentmen mee den mensch
Aen d'handel die hy dzijft/ de quade went sijn wensch
Niet na vet goets/ maer al na jammerlijcke dingen/
Die eynd' lyck met 'er slaef in Cerbus kaken springen.

Talbour,

De goede stelt sich aen na winningh van het goet
 Dat hier gerustheyt geeft/en eeuwighe leven doet/
 Ick heb de Don besacht/en heb hem soo bevonden
 Als ghy mijn seyde:al sijn woorden waren wonden.
 Dooz onse vyje staet/hy swaer/waer hy gestraekt/
 Dyt u gebanckenis/en vyz en vranck geraecht/
 Dan onse kluysters/soo woud' hy ons soo befoerken/
 Dat wy de hoon(aen hem gedaen) soude verbloecken.

IanAllem.

Cer galge met dien Fielt/eer hy ons noch ont'napt/
 Daer wozt noch smockel bier in dese stadt getapt.
 Dat is gesept/daer sijn in't heymelijck noch menschen/
 Die na de qualijck baert van onse vyzheyt wenschen/
 Dermits der Papen leer/hen altewel behaeght/
 Dit spoochsel/dat sijn gist in gulden glaesen draeght/
 Sal veel daen/om den Don in vyzigheyt te woeren/
 En dan/om onse staet/met listen te beloeren.

Koenraet.

Een goede opsicht/hant de quade inde bant/
 Men siet wat uytterlijck/maer niet wat innigh bzant.

(men/

IanAllem.

De vlam moet buytens dacks / sal hy 't gebuyts huyts schen-

Koenraet.

Dan is het vaeck te laet/om 't onheyl af te wennen.

IanAllem.

De eerste glinster wert wel lichtelijck versuuoort/
 En wert se niet gesien/soo staet se pligh voort.

Koenraet.

Een waecker wakers oog' sal over al op letten/
 En of die/dooz de vaeck/hem tot de slaep ging setten?

IanAllem.

Een die dooz 't onheyl vzeest geraecht niet inde dut/
 JanAllem. Een bouwman/als die siet/de slozdigheyt van 't schut

Koenraet.

Dat aen sijn acker is/om 't koren te bewaren
 Dooz d'oberval van 't vee/salt gelt noch moeyte sparen/
 Om dat soo te versien/dat hy geen schaden vzeest/
 Maer hout sijn granen vyz/vooz 't alderblught se beest.

Koenraet.

D'voozstel heeft een sin/die niet is te verwerpen/
 JanAllem. Ick wens/dat ghy daer na meught uwe sinnen scherpen.

Koenraet.

Wel dan/om de gemeent(na reden)te voldoen/
 Soo stem ick/dat de Don/op morgen/vooz den naen/
 Sal sterben dooz de strop/in 't aensien van u allen.

Eelh.Rey.

Heerm. Ons stemmen staen aen u /dies moet het ons gevallen/
 Gelijckhet u belieft/en 't gaet oock na ons hert.

Ia.va. ku.

Wat mijn belangt/mijn stem u op geoffert wert/
 Talbout. Hy heeft de doot verdient/hy veit sijn eygen doozdeel.

(deel/

IanAllem.

Verhaesten van dit stuck geeft ons geen schad' maer vooz-
 Vredencr. Hy heeft altyt gehoapt/hoe seer hy ons sag woen/
 Dat wy sijn groote scam geen hinder doozten doen/
 Maer nu sal hem de strop/wel anders doen gevoelen.

Vryhert.

Deeltjts was soo het eynd' van die hen bloet bzant hoelen

Mēt het onnoesel bloet: Tijngli. De dwingh-landy versine lt/
Den Godes rechterhant/sigh tot pertje stelt,

Binnen.

Gysbert, Geerhert.

Mijn hoop is hoopeloos/en 't eenmael aen 't dutten/
Wat hant vermaght nu/om ons stozinge te stutten:
Wy moeten aen een kant/dat sie ick. De se stadt/
Verstrecht de Geusen tot een stercken stozem hadt/
Daer van men op de Paus/en Pauselijcke wetten/
Doo bonck geest/datmen die meent schielijck te verpletten.
De hoestelycke helt/op heden wert gebast/
't Welck beter het gedrogh/dan soo een Ridder past.

Geerh.

Geduldigheyt is goet/in saecken die soo loopen/
Als d'onse/want als 't quaet soo diep is in gekropen/
Dat het de reden matst/en 't recht de deure toont/
Dan wort d'onnoselheyt noch heerlyckheyt verschraont/
Al watt'er tegens kan 't/moet van hen handen sterben/
Dies laet ons pber/onse welvaert niet verderben/
Maer laet ons niet de mont/ons houden in 't getal
Dan hen/die dooz moet wil/bemercken sroomens val/
En in ons hert/hen doent/als achirons verbloecken/
En inde stilligheyt/ons zielen welvaert saecken/
Hen dulheyt is een buy die selden langh aenhout.

Gijsbert.
Geerhert.

En nochtans lang genoegh/vooz die sy onderdout/
Noyt quame een ongeval of 't raechte d'een of d'ander/
Wat werelt kundigh hert/was jimmermeer soo schzander/
Dat het bewerem kond' 't beslypt van Godes raet :

Gijsbert.

De vromen stozten/dooz de liebers van het quaet/
Maerom?dan om dat Godt de lyders wil verhogem.

Geerh.

Soo worden alle lyders/van Godt opgetogen :

Gijsbert.

Heen/geen meer als die om hem lyden vande quaem.

Geerhert.

Soo kan ons aerts verdriet/niet boven 't lichaem gaen :

Gijsbert.

Hoe seer de ketter woelt/hy raecht niet aen ons zielen.

Geerhert.

Wie vzeest hem dan? Laet hy het vlesche byz vernielen.

Gijsbert.

Wen hy de ziel niet raecht. De don die stadigh byzand'
Dooz pber liefd'/tot schut der pausselijcke schand':)

Verwacht dan mee een plaets in d'ewwig heplig' hemel.

Geerhert.

Soo doet hy. Gijsb. Wozmen aes u aderechts gewemel/
Vermindert noch u min/het vles/dat noyt besting/
Maer als het wasch vooz 't vuer oft some schijn/verging/
En smolt en stroom d'er heen/of 't nimmer leven voede/
V ziele overvalt/en ruckt die upt de goede

Dan

Van d' aller sielen acrts/en steltse inde macht
 Van die/die na syn val/noyt heplsaems heeft gebzacht/
 Maer altijt besigh was/noch is/en voort sal wesen/
 Om alle menschen tot syn selschay te belesen/
 Van hoe bedecht hy gaet/of hoe versterckt hy komt/
 En als een opper Heer/op macht en tekens bzoemt/
 Soo sal den Mens/die 't krups van Chzisti/tot een ancker
 Van syne siele heeft/niet vzesen vooz die kancker/
 Demyle dit gespooch/daer dooz is oberheert.

Geerbert.

Ghy kiest de rechte wegh/en ich heb' oock geleert/
 Om eer mijn rif van lit tot lit te laten rucken/
 Of lijden dat het wert gekapt aen dupsent stucken/
 Eer dat ich/met de Geus/met Roomens kercke spodt/
 Of vooz de ware/min een averechtse Godt.

Gijsbert.

Dogschijnlijck/kan de Geus den Spaenjaert niet verdzijven.

Geerbert.

De macht/moet ebenstaaghs/de siel van 't heerschen blijven/
 Een deel warfoeckigh volck/mach hier en daer/sao wat
 Ontsteltmis maecken/en als openen en pat
 Tot staets verandering/dan dat is niet met allen/
 Sy moeten eyndelijck weer tot den koninck vallen/
 Want siet op bep'er macht/de eene sit verhooght/
 Dan daer de Sonne daelt/tot daer hy weder googht/
 En d' ander/heeft noch naem/noch lant/noch heelt/noch knechtē/
 Waer mee/wil dan den bloet/de Spaense kroon bevechten?

Gijsbert.

Hy steunt op yet/dat Godt/van eenwigheyt verstiet.
 Dat 's op Calvini leer/die hy aen 't bloepen siet/
 In veel'er herten/dooz de tongen bande pzekers/
 Die men/met reden noemt/Godts heerlijckhepts verstekers/
 En hoopt/dat diens vergift/so veel bewercken sal/
 Dat nederlant/bestaet te pv'ren na den val
 Des Paus-doms:even als dees' stadt al heeft begonnen.

Geerbert.

Wanneer heeft yemant/met onreed'lijckheyt gewonnen
 Een stijf gestaeftde stoel/ich segh van nimmermeer/
 Want inde winningraecht sijn heerlijckheyt om veer.

Gijsbert.

Oock komt de kettery/wel tot so hooge dingen/
 Dat hy van d' eene eenw'/tot d' aer/kan ober bzingen/
 Sijn heerschende geweld/de lose arabier/
 Een enig man/heel kileen van afkomst/bzacht een vier/
 Men 't bzanden/dat de stadt der Chzistenheyt soo blaecte/
 Dat sy/daer dooz/by na/geheel ter neder raecte/
 En noch senght ons/diens gloet/schoon/dat men na de dagh/
 Van sijn gebaorte/haest thien eeuwen tellen magh/
 Daerom en weetmen niet/hoe langh de plaeg sal dueren/
 Die Godt ons/om ons quaet/gaet op de necken stueren.

Dan

Dan niet te min/de hoop versreect ons wat tot troost/
 Want wen/in syn begin/de Son te hutsigh roost/
 Soo hoopt men op den dag/oft inners dooz diens eynde
 Een koele regen. Geern. Dat wy onse herten repnde
 Van alle overmoet/wy Wierven beter tijt/
 Het is ons quade aert/die dese wonden vjt/
 Wy leven meer na 't vleys/dan na Godts wijse metten/
 Die syn gerechtigheyt sich yber tot versetten
 Van onse oude gang/en dzeppgt ons met de doot/
 Soo wy/niet vallen inde Saddelijcke schoot/
 En oop'nen ons gemoen/en om vergifnis smeken.

Ian Alleman uyt.

- Gijsberr. **Ian alleman ons naecht/laet ons/ons reden bzeken.**
 Geerhert, **Dat 's recht: Ja wel gebuur de Spaense hant schiet recht/
 Die veel meer bloets vergoot/in vzeed' dan in 't gevecht/
 Hy had' oyt meerder lust/een schaep op stal te kelen/
 En als een roover/met diens bickelen te spelen.
 Als om een wrede Wolf te quetsen in het velt/
 Op dat dooz diens verderf/syn manhept wierd' vermett.**
- Jan Allem. **Gebuiren goeden dag/en hebt ghy niet vernomen/
 Dat Pacieco uyt het vangenhuys sal komen?**
- Gijsberr. **Ja/maer die uyt komst' sal hem al wat duirtjes staen/
 IanAllem. Dat 's seker/dan hy sal loon na syn werck ontfaen.
 Geerhert. Ick wed' dat hy dat loon/wel liever soud verschencken/
 JanAllem. Ick hebt hem niet gebzaeght/nochtans kan ick 't wel dencken,
 Gijsberr. Die met de quade rot/en vande goede blught/
 Altijt syn leven ent/met dzoefhept en gesucht.**
- JanAllem. **Ick wilde dat syn Oom/en al die hem aenkleben/
 Benevens dese Don/het lang verbloekte leven
 Verlaten soudn/dooz een Beul/sermen dees' dagh/
 Dooz des Sons ondergang/dooz abont reeck' nen magh.**
- Gijsberr. **Wch! hadden wy dat luck. Ia. Alle. Het onsen kan geschiedē/
 Komt gaen wy na de markt. Geer. Ick moet vooz eerst gebiede/
 Wen pntant in mijn huys/dat die op alles let.**
- Gijsberr. **Ick mee. Jan Allem. Ick ga vooz uyt/en mijn tex neder set/
 Daer ick gemackelijck/de saecke kan beschouwen/
 Ick meen/dat hy niet al te wel sal willen trouwen
 Met Juffrouw sijn/dan of hy hem wat rupgh op maect/
 Dat is al niet / syn keers is inde pypp geraccht/
 En er die meer vergroot/sal 't water vuerig bzanden/
 En een onnosel Lam/den Fellen Wolles tanden.**

Binnen.

Koen.

49

*Koenraet, Eelbert, Reynhert, Heereman: Iohan van Ruyck,
Talbout, Ian Alleman, Vredenryck, Vrybert, Tjynsick
Stout, Gysbert, Geerbert, Fobert, Iorden Pa-
ciëco. De Beul, en meer andere Burgers.*

Koenraet. Berept n tot der doot/die ghy siet/dat u naecht/
Paciëco. Mijn naecht: Ha! moot gedroch/weet ghy wel wie ghy raecht?
Eelbert. 't En waer die kennis/soo misgingen wy ons klaerlyck/
Paciëco. Ghy waent/dat ghy die hebt/maer hebtse doch niet waerlyck/
Reynhert. Wy hebben soo veel bijck van u ontmenschte aert
Dat wy/u dese doot/wel dubbelt achten waert/
Heerema. Ghy hebt u niet ontsien d'onnoos len te verderben/
Wy maken dan geen sond'/om u te laten sterben/
Aen soo een dwars-hout/voort/klimt pligh na u graf/
En lijt voer u gedoent/de welverdiende straf.
Paciëco. Soo dese ketenen mijn/handen niet beletten/
Ick soud' mijn/met het stael/soo tot verweering setten/
Dat al dit boos gespoock/soud' stuppen van der hant/
Belijck het rulle stroo/voer een ontsteken bzant/
Te sterben als een dief/dat sal ick niet gehengen/
O neen: ick wil veel eer/mijn bloet in't heure mengen/
't Sa schimmen voer den dagh/en lost mijn van dees' last/
En brengh't mijn/mijn geweer/dat mijn veel bet'er past/
Van dese banden: ho! ontsiet ghy mijn te dienen/
Om dat u voerst/dit volck sijn hulpe wil verlienen?
Permits dien de ketters leer/upt agron is geteelt/
En van den dupbel tot een opperhoofst erweelt/
Om/voer diens' val/shept/Godt en Godts verkooren Kercke/
Te stoaten over voer/en pberigh te wercke/
Na Komens ondergang: Soo neem ick dan gedult/
En sy/van dit gespuys/de doot/doch sonder schult/
Of onder dese hoop/noch eenige mensche waren/
Die niet en Geusen/dat alleenigh om't bewaren
Van 't geen sy in dees' Stadt besitten/op die geen/
Versoek ick goet gehoor/van mijne laet se reën.
Dees' Stadt/wiens volck/als dol/de Konincklycke rechten
Verbzanden/en met waen het heplighdom beverchten/
Die sal in't hoer/voer dwangh der Spaenjaerts/ (Sijn verheert/
En/voer de ed'le wzaeck/soo werden om gekeert/
Dat mensche niet bekent/dan voer een plaets der upsen/
En vleremupsen/die hen over dagh verschuplen/

En in de naerheyt met een ijselijck gekrēt/
Hen hollen laten/ en sich spzeven ober wjt/
Om boedtsel : Van sal 't swaert dooz vleesch en spieren grafen/
En met vermengelt bloet met bzevn en bloetdozst asen/
En scheuren 't al van een wat nu bereenight leeft.
Maer ghy die noch u heer de Roomse hepligh geest/
Sult al dit leet ontgaen/ en elders vzedigh woonen.

Koenraet. Godt/ die als heerscher sit op on-be-noemb're troonen/
Geschiet geen eer/maer smaet/ dooz 't Roomse gupchel werck/
En heeft in ons gebest sijn rechte ware kerck/
De Speck en die hem stijft/mach na diens storting delben/
Maer noyt verwinnen/ want hy guetst altijt sijn selben/
Die tegens God sich stelt/ u uur is haest verbult/
Dalt booz hem op u knien/ en opent hem u schult/
En bidt hem om genaed/ sijn goetheyt scaet noch open.

Paciëco. Va rekel! dat mijn glas by na is wptgelopen/
Dat is mijn leet genoegh/niet om ick booz de doot
Of eenige pynen vrees/maer om dat ick u smoot
En schellemachtigh stuck na recht niet eerst mach straffen.
JanAllem. Ep! hoor die boose gup noch tegens 't vonnis blaffen/
Kelbert. Lept hem de ladder op/ en maect sijn leven kort.

De Beul klimt met hem opwaerts.

Paciëco. O Goon/hoe wert op mijn dus veel verdriet gestort?
Ick ben een Edelman/ laet mijn het swaert verwerpen.
Reynbert. Ons stemmen willen 't dus/dies schijkt u tot het sterben.
Paciëco. Verbloecte Moordenaers/ghy sult eer langh dit stuck
Beklagen/mit s ghy sult verballen inde d'uck/
En dooz het Spaense Swaert u rechte loon ontfangen.
Heetema. Esa staot hem van de leer/en laet den schellem hangen.

De Beul stoot hem van de Ladder.

Fobbert. Dat komt louter op sen keel an / 't geest me wonder dat se niet
en breeckt/
Hy sie hoe recht dat hy sen bienen wptsteect.
Jorden. Hy nient dat hy de aerde noch wel sel raken.
Koenraet. Die hen dooz moozderp tot heerschers willen maken/
Verdienuen dus een doot.

Paciëco hangende, soo valt een goude Keting onder t'orsijn
Broeck uyt.

JanAllem. Daer valt pet s uyt sijn Broeck.

Her

Stout, Vermoeyt u niet ick hebt. Fob. Wat is 't een ge-eeten koeck?
Stout, 't is gont/sie dese sirop/die wil ick oock wel dzagen.
Eelhart, Het is sijn keeten. Iord. Ic geefje vooz die kraeg alde kragen:
Die ick heb' mit ien moye rabat doos' van ien kroon.
Stout, Vooz al mijn moeyte/kreegh ick noyt so rycken loon/
Talbout, Jongman geeft mijn 't Juweel/wanneer het is gewogen/
Op dat ghy/inde koop/van mijn niet wort bedzogen/
Ick sal u de waerdy/betalen met reet gelt.
Stout, Mijn Heer ick doe u wil/want ick ben niet gestelt/
Om sulcken gulde bant te dzagen. Ian Alle. Ia soo Stoutje.
Ghy kreeght van Dammn leest/een gulde schaepse bautje.
Vredenr, Het is gelijck men seyt/de een zijn ongeluck
Is d' anders vooz spoet/en verlossingh uyt den dreck.
Reynhert, Nu sal sijn leven ons vooztaen niet meer doen vreesen/
clereman, Laet ons de eendzacht met onbzekelijcke peesen
Gebangen houden/en vooz onse byzheyt staen
Soo nechtigh als tot noch de saeck is aengegaen.
d'Burgers. Wy vechten vooz de Staet/soo wy die nu besitten/
Tot aen ons eynde toe. Ian Allem. En byken de gebitten
Der Spanjaerts hier te land'/soo veel men immer s kan.
Ian v. K, Soo lang de gulde Son sal schijnen/salmen van
Vhloeckheyt spreken/en u da'en vooz wonder houwen/
Ceelt voozt en wilt u werck tot meerder aensien bouwen/
En laet noch dooz de tijt/of wat u tegen komt/
De onverbalschte leer niet werden uyt gedont/
Dermits ghy/ met die dient/ die eeuwigghelijck sal blyben/
En oozdeelt en beloont al 't wereltlijck bedzyben.
Dan nu af/mach den Speck/wel reeck'nen/dat sijn macht?
Wen 't swacken is/dooz yet/dat hy staegh heeft veracht/
Oranje plant sijn vaen/en stelt hem tot 't vernielen/
Van die staaghyveren na d' ondergang der sielen/
Dus sacht de haaghmaet/dooz een nederige geest/
Die sijn vermogen met des hemels necter meest.
Vredenr, Wy houden hant aen 't stuck/en strijden met Oranje/
Soo lang wy leven/tot de Ondergangh van Spaenje.
Vryhert, Eer kaptmen mijn aen kaf/eer dat ick wederhuel/
Mer de Maracense pest/of des gewissens buel.
Tijngsieck, Ick heb' genoeg gesept/dat ick de Speck sal haten/
Soo lang de goede Godt/mijn 't leven toe sal laten.
Stout, Waer een opjaferd' loopt/tot voozdeel van ons staet/
Daer stel ick mijn de tweed'/niet om mijn eygen baet/

Maer om 't gemeene best. Koen. Soo strengelt men de banden/
Die dooz de list noch kracht van al onse vanden/
Niet los baer sijn die God die ons/ ons vryheyt gaf/
Der strecht noch vooztaen tot ons rader/macht en staf.

Binnen.

Rey van Burgers.

Sangh.

DE dwangh is van ons uytgestooten,
Mits wy de vryheyt willen pooten.
Wy zijn de Tyranny ontsnapt,
Het onrecht is van ons verbannen,
Gerechtigheyt gaet de vyerschaer spannen,
En t' aensiens senuwen af kapt.
't Maraens gespoocksel dat voor desen
Ons tot verschrickingh plagh te wesen,
Ont sien wy voortaan niet een sier,
Heur wreechtheyt wy met wreechtheyt loone,
Niet om ons wreechtheyt te betoonen;
Maer tot uytbluffing van het vyer,
Dat hen moet wil heeft aengesteken,
Om Neerlants krachten te verbreken.
Want als de Speck ons slagen voelt,
En fiet dat hy ons niet kan dwingen,
Sal hy een soeter deuntje singen.
Wy hebben onse lust gekoelt
Met Paciëco op te hangen,
Die loon na wercken heeft ontfangen,
En hadde wy meer van die slag,
Wy deden hen een eynd' verwerven,
Want anders niet als soo te sterven
Hen schult aen ons betalen mach.

Tegeten

53

Teghen-Sangh.

Die onrecht doen, en quaet bedryven,
En altijd in die hand'lingh' blyven,
Die kunnen 't oordeel niet ontgaen,
De eene valt in deser handen.
Die door een rechte gramfchap branden,
De ander als hy meent te staen
Op vaste gronden, vry van lagen,
Soo moeten hem veel fwaerder plagen,
Als 't aerts gedoent befchicken kan,
Want God vermach altijd te straffen,
En loon na daden te verfchaffen,
En fiet noch tijt noch plaetfe an.

Toe-fangh.

Laet ons, ons felven niet veel ftreelen,
Maer fstellen ons gemoen en keelen,
Tot loovingh van Gods groote macht,
Dewijle wy door die verwonnen,
En door geen and're mid'len kunnen
Beftaen: want wat is onfe kracht?
Daerom laet ons op hem vertrouwen.
Hy kan ons uyt de druck pars-houwen,
En ftaven onfe vrye ftacet,
Tegens 't geweld van 't woedigh Spanje,
Lang leef de ftam-boom van Oranje,
Tor demping van het Roomfe quaet,
Hy groey en bloey door fware drachten,
En laet de vreed' by hem vernachten,
Soo lang de Son de werelt licht,
De Oude Wilhem moet weer leve,
Indie fijn name wert gegeve,
Wanneer hy d'oorloghs vaendel flicht,
En voor ons vry gevochten ftacet,
Sijn Jonge leven wagen gaet.

Beraemt ten beften